

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเอกสารประกอบการเรียนผู้วิจัย ได้ค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำความรู้ ข้อมูลมาเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
2. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. เอกสารประกอบการเรียนการสอน
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. ความพึงพอใจในการเรียน
7. บริบทของโรงเรียน
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2551 : 164 -181) ระบุถึงหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังนี้

1. ทำไมต้องเรียนสุขศึกษาและพลศึกษา

สุขภาพ หรือ สุขภาวะ หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญาหรือจิตวิญญาณ สุขภาพหรือสุขภาวะจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพ เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม รวมทั้งมีทักษะปฏิบัติ ด้านสุขภาพจนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ

2. เรียนรู้อะไรในสุขศึกษาและพลศึกษา

2.1 สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลครอบครัวและชุมชนให้ยั่งยืน

2.2 สุขศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยมและการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน

2.3 พลศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา

2.4 สารที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือขอบข่ายองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาประกอบด้วย

2.5 การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ความสัมพันธ์เชื่อมโยงในการทำงานของระบบต่าง ๆ ของร่างกาย รวมถึงวิธีปฏิบัติตนเพื่อให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่สมวัย

2.6 ชีวิตและครอบครัวผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องคุณค่าของตนเองและครอบครัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึทางเพศ การสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น สุขปฏิบัติทางเพศ และทักษะในการดำเนินชีวิต

2.7 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องการเคลื่อนไหวในรูปแบบต่าง ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคล และประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล การปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ และข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย และกีฬา และความมีน้ำใจนักกีฬา

2.8 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรคผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการเลือกบริโภคอาหาร ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ และการป้องกันโรคทั้งโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ

2.9 ความปลอดภัยในชีวิต ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ทั้งความเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ ความรุนแรง อันตรายจากการใช้ยา และสารเสพติด รวมถึงแนวทางในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชีวิต

3. สารและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐานพ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา

มาตรฐาน พ 3.2 ระวังการออกกำลังกาย การเล่นเกม และการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชมในสุนทรียภาพของการกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาเสพติดและความรุนแรง

4. คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

4.1 มีความรู้ และเข้าใจในเรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการ วิธีการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน

4.2 มีสุขนิสัยที่ดีในเรื่องการกิน การพักผ่อนนอนหลับ การรักษาความสะอาด อวัยวะทุกส่วนของร่างกาย การเล่นเกมและการออกกำลังกาย

4.3 ป้องกันตนเองจากพฤติกรรมที่อาจนำไปสู่การใช้สารเสพติด การล่วงละเมิดทางเพศและรู้จักปฏิเสธในเรื่องที่ไม่เหมาะสม

4.4 ควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ตามพัฒนาการในแต่ละช่วงอายุ มีทักษะการเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐานและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางกาย กิจกรรมสร้างเสริม

สมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ และเกม ได้อย่างสนุกสนาน และปลอดภัย

4.5 มีทักษะในการเลือกบริโภคอาหาร ของเล่น ของใช้ ที่มีผลดีต่อสุขภาพ หลีกเลียงและป้องกันตนเองจากอุบัติเหตุได้

4.6 ปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีปัญหาทางอารมณ์ และปัญหาสุขภาพ

4.7 ปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบข้อตกลง คำแนะนำ และขั้นตอนต่าง ๆ และให้ความร่วมมือกับผู้อื่นด้วยความเต็มใจจนงานประสบความสำเร็จ

4.8 ปฏิบัติตามสิทธิของตนเองและเคารพสิทธิของผู้อื่นในการเล่นเป็นกลุ่ม

5. คุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5.1 เข้าใจความสัมพันธ์เชื่อมโยงในการทำงานของระบบต่าง ๆ ของร่างกาย และรู้จักดูแลรักษาอวัยวะที่สำคัญของระบบนั้น ๆ

5.2 เข้าใจธรรมชาติการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม แรงขับทางเพศของชายหญิงเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นและวัยรุ่นสามารถปรับตัวและจัดการได้อย่างเหมาะสม

5.3 เข้าใจและเห็นคุณค่าของการมีชีวิตและครอบครัวที่อบอุ่น และเป็นสุข

5.4 ภูมิใจและเห็นคุณค่าในเพศของตน ปฏิบัติสุขอนามัยทางเพศได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

5.5 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพและการเกิดโรค อุบัติเหตุ ความรุนแรง สารเสพติดและการล่วงละเมิดทางเพศ

5.6 มีทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานและการควบคุมตนเองในการเคลื่อนไหวแบบผสมผสาน

5.7 รู้หลักการเคลื่อนไหวและสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย เกม การละเล่นพื้นเมือง กีฬาไทย กีฬาสากลได้อย่างปลอดภัยและสนุกสนาน มีน้ำใจนักกีฬา โดยปฏิบัติตามกฎ กติกา สิทธิ และหน้าที่ของตนเอง จนงานสำเร็จลุล่วง

5.8 วางแผนและปฏิบัติกิจกรรมทางกาย กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพได้ตามความเหมาะสมและความต้องการเป็นประจำ

5.9 จัดการกับอารมณ์ ความเครียด และปัญหาสุขภาพได้อย่างเหมาะสม

5.10 มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้สร้างเสริมสุขภาพ

6. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพการดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ป.5	1. แสดงพฤติกรรมที่เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามสุขบัญญัติแห่งชาติ	ความสำคัญของการปฏิบัติตามสุขบัญญัติแห่งชาติ
	2. ค้นหาข้อมูลข่าวสารเพื่อใช้สร้างเสริมสุขภาพ	แหล่งและวิธีค้นหาข้อมูลข่าวสารทางสุขภาพ การใช้ข้อมูลข่าวสารในการสร้างเสริมสุขภาพ
ป.5	3. วิเคราะห์สื่อโฆษณาในการตัดสินใจเลือกซื้ออาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพอย่างมีเหตุผล	การตัดสินใจเลือกซื้ออาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพ (อาหาร เครื่องสำอาง ผลิตภัณฑ์ดูแลสุขภาพ ในช่องปาก และอื่น ๆ)
	4. ปฏิบัติตนในการป้องกันโรคที่พบบ่อยในชีวิตประจำวัน	การปฏิบัติตนในการป้องกันโรคที่พบบ่อยในชีวิตประจำวัน 4.1 ไข้หวัด 4.2 ไข้เลือดออก 4.3 โรคผิวหนัง 4.4 ฟันผุและโรคปริทันต์ ฯลฯ
	5. ทดสอบและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย	5.1 การทดสอบสมรรถภาพทางกาย 5.2 การปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบสมรรถภาพทางกาย

7. แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

กระบวนการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษาต้องจัดเป็นกระบวนการที่หลากหลาย ต่อเนื่องเหมาะสมกับระดับความสามารถ ความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เน้นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถในการตัดสินใจ ตั้งแต่การวางแผน การฝึกปฏิบัติการ ตรวจสอบ และการประเมินผล ให้ครอบคลุมทางกิจกรรมสุขภาพทั้งด้านป้องกัน ส่งเสริม และดำรงสุขภาพ โดยการใช้วิธีการเรียนอย่างมีชีวิตชีวา ให้ผู้เรียนฝึกความรับผิดชอบ ฝึกทักษะการคิด ทักษะการจัดการ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการเผชิญสถานการณ์ การเรียนรู้จากปัญหา และประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาในชีวิตจริง หมั่นฝึกฝนและเอาใจใส่ดูแลสุขภาพตนเองและความแข็งแรงของร่างกาย เข้าร่วมในกิจกรรม พลศึกษาและกีฬาทั้งประเภทบุคคล และประเภททีม ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเองตามกฎ กติกา ระเบียบและหลักการวิทยาศาสตร์ ได้แข่งขันและได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม และยอมรับว่าตนเองมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งของสภาวะสุขภาพและความปลอดภัยของผู้อื่นของด้วย

8. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

หลักการวัดและประเมินผลการเรียนรู้การประเมินผลการเรียนรู้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหลายประการช่วยให้ผู้เรียนตระหนักในความสามารถและพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีคุณธรรมสามารถค้นพบความรู้ใหม่และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ผู้สอนจะต้องพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดประเมินผลการเรียนรู้ให้บูรณาการผสมกลมกลืนตลอดจนสนับสนุนและส่งเสริมผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 มาตรา 26 กำหนดไว้ชัดเจนให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนความประพฤติการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษานั้นหมายถึงผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนจากหลายส่วนก่อนที่จะตัดสินใจให้ระดับผลการเรียน

ดังนั้นเพื่อให้การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนผู้สอนควรดำเนินการวัดและประเมินผลโดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

1. เน้นกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Evaluation) และเพื่อการตัดสินผลการเรียน (Summative Evaluation) ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ทักษะรวมทั้งคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์หรือตามปรัชญาของวิชาโดยให้ความสำคัญทั้งความรู้คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้และการบูรณาการความรู้ตามความเหมาะสม

2. เน้นการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนและปรับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อความสำเร็จตามจุดหมายของหลักสูตร

3. เน้นการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลายสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนตามสภาพจริงหรือใกล้เคียงสถานการณ์ที่เป็นจริง (Authentic Learning and Assessment) สะท้อนความสามารถและการแสดงออกของผู้เรียน (Student Performance) อย่างชัดเจน

4. เน้นการบูรณาการการประเมินผลควบคู่ไปกับการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินจากคุณภาพของรายงานและกระบวนการทำงานของผู้เรียน

5. เน้นการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินส่งเสริมให้มีการประเมินตนเองประเมินโดยเพื่อนกลุ่มเพื่อนและประเมิน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 สิ่งที่ต้องการ วัดและประเมินผลจากวิสัยทัศน์การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษาคุณภาพของผู้เรียนรวมถึงมาตรฐานและสาระการเรียนรู้ตามชั้นปี ที่กำหนดไว้ข้างต้นผู้สอนจะต้องวิเคราะห์สิ่งที่ต้องการวัดและประเมินอย่างละเอียดครอบคลุม และชัดเจนเพื่อความสะดวกและเที่ยงตรงในการวัดและอธิบายผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละระดับชั้น

การประเมินผู้เรียนเป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการให้คะแนน (Grading) ต่อไปการประเมินผลผู้เรียนจะดำเนินไปตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้เจตคติทักษะสมรรถภาพทางกาย และสังคมโดยใช้วิธีการเช่นการใช้แบบทดสอบทักษะทางกีฬา (Sports Skill Tests) การใช้แบบทดสอบทางเจตคติและความสนใจ (Attitude and Interest Inventories) การใช้แบบสอบถามต่างๆและการสำรวจรายการหรือการเลือกตอบ (Checklist) เป็นต้นผู้สอนต้องพิจารณาและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสภาพความจริงและสถานการณ์ประการสำคัญผู้สอนควรใช้การประเมินหลาย ๆ วิธีก่อนที่จะตัดสินใจสรุปและตัดสินเป็นระดับผลการเรียนของผู้เรียนทั้งนี้

เพื่อให้ได้ข้อมูลและตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนให้ถูกต้องมากที่สุด

โดยสรุปการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นผู้สอนต้องเน้น กระบวนการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Formative Evaluation) ประเมินด้วยวิธีการและ เครื่องมือที่หลากหลายบูรณาการควบคู่ไปกับการเรียนการสอนนำผลการประเมินเป็นข้อมูล ย้อนกลับแจ้งให้ผู้เรียนทราบและใช้ในการวางแผนปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและ การจัดการเรียนการสอนของครูการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการประเมินตนเองหรือประเมินโดยเพื่อนอาจารย์ผู้ปกครองด้วย การประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนผู้สอนต้องพิจารณาอย่างครอบคลุมจากพัฒนาการของ ผู้เรียนความประพฤติพฤติกรรมการเรียนการเข้าร่วมกิจกรรมรวมทั้งการทดสอบด้วยวิธีการ ต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

การวัดและประเมินผลการเรียนจะเกิดประโยชน์สูงสุดก็ต่อเมื่อผู้สอนนำผลมา ใช้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนอย่างจริงจังมิใช่ให้นำผลมาใช้เพื่อการตัดสินเพื่อเลื่อนชั้นหรือเพื่อ ผ่านรายวิชาแต่ประการเดียวผู้สอนพึงระลึกถึงหลักและวิธีการวัดและประเมินผลที่มี ประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

1. ความหมายของการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD (Student Teams Achievement Divisions) เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือรูปแบบหนึ่งมีนักการศึกษา ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

Slavin. (1994 : 288) ได้ให้ความหมายการจัดการเรียนแบบร่วมมือกันเรียน ด้วย เทคนิค STAD ไว้คือการเรียนเป็นทีมที่ผสมความรู้ความสามารถสนุกสนานมีการปฏิสัมพันธ์ กันหรือได้รับรางวัลสำหรับทีมที่สมาชิกสามารถทำคะแนนมากกว่าคะแนนฐานของตัวเอง

ศุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546 : 170) ได้ให้ความหมายการจัดการกิจกรรม การเรียนแบบร่วมมือกันเรียนด้วยเทคนิค STAD ไว้ว่าเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ อีก รูปแบบหนึ่งคล้ายกันกับเทคนิค TGT ที่แบ่งนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันออกเป็น กลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันกลุ่มละประมาณ 4-5 คนโดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้เรียนรู้ใน เนื้อหา สาระที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดลองเรียนรู้คะแนนที่ได้จากการทดสอบของ สมาชิกแต่ละคน นำเอามารวมเป็นคะแนนรวมของทีมผู้สอนจะต้องใช้เทคนิคการเสริมแรงเช่น ให้รางวัลคำชมเชยเป็นต้นดังนั้นสมาชิกกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่ง

กันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

สรุปได้ว่าการจัดการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนด้วยเทคนิค STAD คือ การจัดการเรียน เป็นกลุ่มหรือเป็นทีมที่มีสมาชิกในกลุ่ม 4-5 คน โดยแบ่งตามความสามารถสมาชิกทุกคน จะต้อง ช่วยเหลือกัน ในขณะเรียนความสำเร็จของกลุ่มคือความสำเร็จของบุคคลและ ความสำเร็จของแต่ละ คนคือความสำเร็จของกลุ่ม

2. องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546 : 171) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิค STAD มีองค์ประกอบสำคัญดังนี้

1. การเสนอเนื้อหาผู้สอนทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วและนำเสนอเนื้อหา สาระ หรือความคิดรวบยอดใหม่
2. การทำงานเป็นทีมหรือกลุ่มผู้สอนจัดผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันจัดให้ คละกันและชี้แจงให้ผู้เรียนทราบถึงบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่มที่จะต้องช่วยและร่วมกัน เรียนรู้ เพราะผลการเรียนของสมาชิกแต่ละคนส่งผลต่อผลรวมของกลุ่ม
3. การทดสอบย่อยสมาชิกหรือผู้เรียนทุกคนทำแบบทดสอบย่อยเป็นรายบุคคล หลัง จากเรียนรู้หรือทำกิจกรรมแล้ว
4. คะแนนพัฒนาการของผู้เรียนเป็นคะแนนการพัฒนาหรือความก้าวหน้าของ สมาชิกแต่ละคนซึ่งผู้สอนและผู้เรียนอาจร่วมกันกำหนดคะแนนการพัฒนาเป็นเกณฑ์ขึ้นมาก็ได้ ดังนี้

ตารางที่ 2 คะแนนพัฒนาการของผู้เรียน

คะแนนจากการทดสอบ	คะแนนความก้าวหน้า
1. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐานมากกว่า 10 คะแนน	0
2. ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	10
3. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐาน 1-10 คะแนน	20
4. ได้คะแนนสูงกว่าคะแนนฐานเกิน 10 คะแนน	30

5. การรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีมเป็นการประกาศผลงานของทีม เพื่อรับรองและยกย่องชมเชยในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ปิดประกาศให้รางวัลลงจดหมายข่าว ประกาศ เสียงตามสาย เป็นต้น

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการจัดการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD ประกอบด้วย การนำเสนอเนื้อหาสาระใหม่ การจัดกลุ่มทำงานเป็นทีม การทดสอบย่อย การพัฒนา รายบุคคลความสำเร็จของกลุ่ม

3. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD

Slavin. (1995 : 73-80) กล่าวถึงการเรียนตามรูปแบบของการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ มี 2 ขั้นตอนคือขั้นการเตรียมการสอนและขั้นกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นการเตรียมการสอน (Preparation)

1. วัสดุและเอกสารประกอบการเรียน (Materials) การสอนโดยใช้การเรียนการสอนตามรูปแบบการแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์สามารถใช้ได้กับเนื้อหาต่าง ๆ ที่ครูสร้างขึ้นตามหลักสูตรโดยทำเอกสารประกอบการสอนหรือใบงานกระดาษคำตอบและข้อทดสอบย่อยสำหรับเนื้อหาที่จะสอนแต่ละบทซึ่งแต่ละหน่วยใช้กิจกรรมการเรียนการสอน 3-5 วัน

2. การจัดกลุ่มผู้เรียน (Assigning Students to Teams) การแบ่งการเรียนตามรูปแบบการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ในแต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิก 4-5 คนถ้าสมาชิก 4 คนประกอบด้วยผู้เรียน เก่ง 1 คนปานกลาง 2 คนและอ่อน 1 คนและถ้าสมาชิกมี 5 คน จะมีผู้เรียนปานกลางเพิ่มอีก 1 คนไม่ควรให้ผู้เรียน เลือกเข้ากลุ่มกันเองเพราะผู้เรียน จะเลือกคนที่ มี ลักษณะคล้ายคลึงกับตนเองมีข้อควรปฏิบัติในการจัดกลุ่มผู้เรียน เข้ากลุ่มดังนี้

2.1 จัดทำเอกสารสรุปเกี่ยวกับบทเรียนเป็นทีมให้แต่ละกลุ่ม

2.2 จัดผู้เรียน เข้ากลุ่มโดยจัดเรียงผู้เรียน ที่มีผลคะแนนสูงสุดไปถึงต่ำสุด ข้อมูลที่ใช้ในการแบ่งกลุ่มได้จากคะแนนการทดสอบซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่ดีที่สุดหรืออาจจะใช้คะแนนจากผลการเรียนที่ผ่านมาหรือบางครั้งอาจศึกษาวิจารณ์ของครูเองก็ได้

2.3 พิจารณาจำนวนกลุ่มในชั้นเรียนซึ่งในแต่ละกลุ่มควรมีสมาชิก 4 คน การกำหนดว่าจะมีจำนวนกลุ่มนั้นให้เอา 4 ไปหารจำนวนผู้เรียน ทั้งหมดถ้าหารด้วย 4 ไม่ลงตัวก็จะมีบางกลุ่มที่มีสมาชิกมากกว่า 4 คนเช่นถ้ามีผู้เรียน ในห้องเรียน 34 คนก็จะมี 8 กลุ่มที่มีสมาชิกกลุ่มละ 4 คนส่วนอีก 2 กลุ่มจะมีสมาชิก 5 คน เป็นต้น

2.4 การจัดผู้เรียน เข้าประจำกลุ่มในแต่ละกลุ่มควรจัดให้มีสมาชิกสมดุลกัน มีระดับความสามารถโดยเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มเท่า ๆ กัน โดยในแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยผู้เรียน ที่มีระดับความสามารถทางการเรียนทั้งสูงปานกลางและต่ำ

2.5 ให้ผู้เรียน เขียนชื่อสมาชิกลงในบัตรสำหรับเก็บข้อมูลของแต่ละกลุ่ม และตั้งชื่อกลุ่มเพื่อเก็บไว้ที่ครู

3. การกำหนดคะแนนพื้นฐานคือคะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบของผู้เรียนครั้งก่อน ๆ เช่น ถ้าครูเริ่มใช้กิจกรรมนี้ใหม่ ๆ อาจให้มีการทดสอบก่อน 3 ครั้งหรือมากกว่านั้นแล้ว ใช้คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบนั้นมาเป็นคะแนนฐานนอกจากนี้ครูอาจจะใช้เกรดที่ผู้เรียนได้ ในปลายภาคเรียนที่ผ่านมาเป็นคะแนนฐาน

ขั้นกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน

การเรียนตามรูปแบบการแบ่งกลุ่มสัมฤทธิ์ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอน 4 กิจกรรมดังนี้

1. ขั้นตอนการสอน (Teach) ในการสอนเนื้อหาเรื่องหนึ่งใช้เวลาประมาณ 1-2 คาบดำเนินการสอนตามแผนการสอนนำเสนอบทเรียนของครูการนำเข้าสู่บทเรียน (Opening) เป็นการพัฒนา (Development) และการชี้แนะแนวทางปฏิบัติ (Guided Practice) มีรายละเอียดดังนี้

การนำเข้าสู่บทเรียน (Opening) เป็นการเร้าความสนใจของผู้เรียนให้ อยากรู้ อยากเห็น ครูบอกให้ผู้เรียน ทราบถึงเรื่องที่เรียนว่าคืออะไรมีความสำคัญอย่างไร กระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนด้วยการสาธิตหรือยกปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตจริงหรือทบทวนสั้น ๆ เกี่ยวกับทักษะหรือข้อมูลที่ผู้เรียน ควรรู้

2. การพัฒนา (Development) ซึ่งครูอาจจะปฏิบัติกิจกรรมดังนี้

2.1 การทดสอบโดยจุดประสงค์เน้นที่ความหมายในการเรียนไม่ใช่จำ

2.2 ทำให้ผู้เรียน เห็นทักษะที่จะเกิดโดยใช้อุปกรณ์หรือสื่อที่เห็นชัดเจน

2.3 ประเมินความเข้าใจของผู้เรียน บ่อย ๆ โดยใช้คำถาม

2.4 อธิบายคำตอบว่าทำไมถึงถูกต้องและไม่ถูกต้องหรือผิดยกเว้นกรณี

ที่เห็นชัดเจนแล้ว

2.5 เสนอโน้ตค้นต่อไปเมื่อผู้เรียน เข้าใจแนวคิดหลักของเรื่องที่สอน

2.6 กำหนดกรอบให้อยู่ในเรื่องที่กำลังสอนด้วยการขจัดสิ่งแทรกซ้อน

ต่าง ๆ หรือโดยการถามคำถามต่าง ๆ และนำเสนอบทเรียนให้จบอย่างรวดเร็ว

3. การชี้แนะแนวทางปฏิบัติ (Guided Practice) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับบทเรียนที่นำเสนอโดยการแนะแนวทางให้ผู้เรียน มีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติถือว่าเป็นขั้นการฝึกฝนอาจทำดังนี้

3.1 ให้ผู้เรียน ทุกคนช่วยกันแก้ปัญหาหรือหาคำตอบสำหรับคำถามนั้นๆ

3.2 สุ่มผู้เรียน เพื่อตอบคำถามซึ่งวิธีนี้จะทำให้ผู้เรียน ทุกคนเตรียมการตอบคำถามไว้

3.3 ไม่ควรให้งานที่ต้องใช้เวลาานอาจให้ผู้เรียน แก้ปัญหา 1-2 ข้อ หรือยกตัวอย่างหรือเตรียมคำถาม 1-2 ข้อแล้วให้ข้อมูลย้อนกลับ

4. การเรียนเป็นกลุ่ม (Team Study) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งนั้น ใช้เวลาประมาณ 1-2 คาบผู้เรียน จะได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเอกสารที่ใช้คือใบงานและกระดาษ คำตอบอย่างละ 2 ชุดสำหรับในแต่ละกลุ่มในขณะที่เรียนสมาชิกในกลุ่มจะต้องเรียนรู้เนื้อหา นั้น ๆ ให้เข้าใจและช่วยกันทำงานในคาบแรกของการเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มครูต้องอธิบายให้ผู้เรียน เข้าใจ แนวทางในการทำงานร่วมกัน

สุวิทย์ มุตคำและอรทัยมุตคำ (2546 : 172) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิค STAD ดังนี้

ขั้นเตรียมเนื้อหาประกอบด้วย

1. การจัดเตรียมเนื้อหาสาระผู้สอนจัดเตรียมเนื้อหาสาระหรือเรื่องที่เรียนได้เรียนรู้ เป็นเนื้อหาใหม่โดยจัดกิจกรรมให้ผู้เรียน ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองรวมทั้งสื่อวัสดุอุปกรณ์หรือแหล่งเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงานเป็นต้น

2. การจัดเตรียมแบบทดสอบย่อยเช่นข้อทดสอบกระดาษคำตอบเกณฑ์การให้คะแนนเป็นต้น

ขั้นจัดทีมเป็นการแบ่งกลุ่มผู้เรียน ทั้งเพศและความสามารถละกันเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คนซึ่งประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คนปานกลาง 2-3 คนอ่อน 1 คน

ขั้นเรียนรู้ ประกอบด้วย

1. ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้

2. ทีมวางแผนกันเรียนรู้ โดยแบ่งภาระหน้าที่กันเช่นผู้อ่านผู้หาคำตอบสนับสนุนผู้จดบันทึกผู้ประเมินผล

3. สมาชิกในแต่ละกลุ่มศึกษาเนื้อหาสาระและทำกิจกรรมตามใบงานที่กำหนดซึ่งการเรียนรู้โดยวิธีนี้เน้นการให้ความร่วมมือช่วยเหลือกันในทีมมากกว่าการแข่งขัน

แบบตัวต่อตัว

4. ผู้เรียน หรือสมาชิกแต่ละกลุ่มประเมินเพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา

ขั้นตอนทดสอบประกอบด้วย

1. ผู้เรียนแต่ละคนทำการทดสอบย่อยเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้จากข้อทดสอบของผู้สอน

2. ผู้สอนและผู้เรียน อาจร่วมกันตรวจผลการทดสอบของสมาชิกแต่ละคน

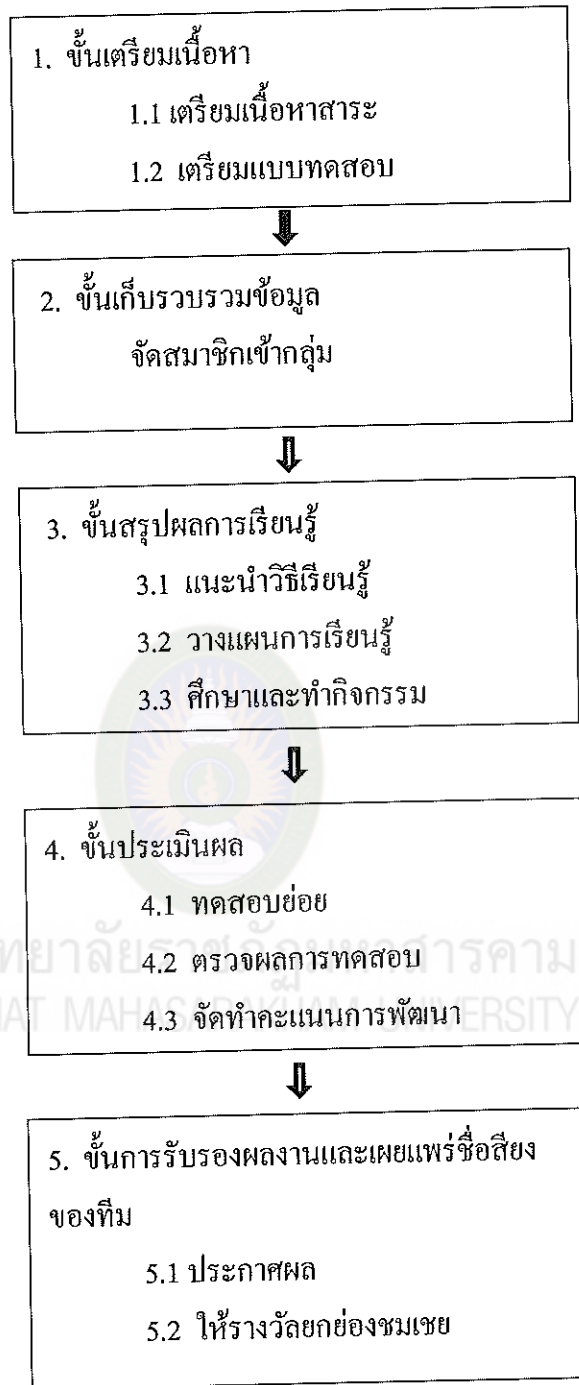
3. ทีมจัดทำคะแนนการพัฒนาของสมาชิกแต่ละคนและคะแนนการพัฒนาของกลุ่ม

4. ให้แต่ละทีมนำคะแนนการพัฒนาของทีมไปเทียบเกณฑ์ เพื่อหาระดับคุณภาพซึ่งอาจกำหนดดังตัวอย่าง ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 คะแนนพัฒนาเทียบเกณฑ์คุณภาพ

คะแนนการพัฒนา	ระดับคุณภาพ
0-30	ต้องปรับปรุง
31-60	ควรปรับปรุง
61-90	พอใช้
91-120	ดี
121-150	ดีมาก

ขั้นการรับรองผลงานและเผยแพร่ชื่อเสียงของทีมเป็นการประกาศผลงานของทีม ว่าแต่ละทีมอยู่ในระดับคุณภาพใดรับรองยกย่องชมเชยทีมที่มีคะแนนพัฒนาสูงในรูปแบบ ต่าง ๆ เช่นปิดประกาศให้รางวัลลงจดหมายข่าวประกาศเสียงตามสายเป็นต้นคุณภาพประกอบ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD
ที่มา สุวิทย์ มูลคำและอรทัยมูลคำ (2545 : 174)

นอกจากนี้ สุวิทย์ มูลคำ และ อรรถยุทธมูลคำ (2546 : 175) ได้ให้ข้อดีข้อเสียและข้อจำกัดของการจัดการเรียนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ด้วยเทคนิค STAD ไว้ดังนี้

ข้อดี

1. ผู้เรียนมีความเอาใจใส่รับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่มร่วมกับสมาชิกอื่น
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ที่มีความสามารถต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้ฝึกและเรียนรู้ทักษะทางสังคมโดยตรง
5. ผู้เรียน มีความตื่นตัว สนุกสนานกับการเรียนรู้

ข้อจำกัด

1. ถ้าผู้เรียน ขาดความเอาใจใส่และความรับผิดชอบส่งผลให้ผลงานกลุ่มและการเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จ
2. เป็นวิธีการที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการดูแลเอาใจใส่กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างใกล้ชิดจึงจะได้ผลดี

3. ผู้สอนมีภาระงานมากขึ้น

สรุปได้ว่าขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

1. ช้่นนำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ครูกระตุ้นความสนใจและความพร้อมของนักเรียนหรือทบทวนความรู้ที่จำเป็น
2. ช้่นจัดทีมเป็นการแบ่งกลุ่มผู้เรียน ทั้งเพศและความสามารถละกัน เป็นกลุ่มกลุ่มละ 4-5 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนเก่ง 1 คน ปานกลาง 2-3 คน อ่อน 1 คน
3. ช้่นเรียนรู้ ผู้สอนแนะนำวิธีการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มแบ่งภาระหน้าที่กัน เช่น ผู้อ่าน ผู้หาคำตอบ ผู้สนับสนุนผู้จับบันทึก ผู้ประเมินผลและช่วยกันศึกษาเนื้อหาตามใบงานที่ผู้สอนกำหนดพร้อมทั้งประเมินเพื่อทบทวนความรู้ ความเข้าใจ
4. ช้่นสรุปเป็นขั้นที่ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียนข้อดีและข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขในการทำงานร่วมกัน
5. ช้่นทดสอบผู้เรียน แต่ละคนทำการทดสอบย่อยเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจและนำคะแนนของสมาชิกแต่ละคนมาจัดทำเป็นคะแนนพัฒนาของกลุ่ม
6. ช้่นประเมินผล เป็นขั้นที่ ครูประเมินผลการเรียนของนักเรียนโดยนำคะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนมาเปรียบเทียบกับคะแนนฐาน เพื่อหาคะแนน

พัฒนาของแต่ละคน นำคะแนนพัฒนาเทียบเป็นคะแนนกลุ่มจากตาราง แล้วนำคะแนนที่ทุกคนทำในกลุ่มมาเฉลี่ย กลุ่มใดมีคะแนนกลุ่มผ่านเกณฑ์จะได้รับรางวัลทั้งกลุ่มตามที่กำหนด

4. บทบาทของครูในการจัดการเรียนการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สวิตล เจี้ยวแก้ว (2540 : 85-86) ได้ให้ความหมายพฤติกรรมของครูต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยทั่ว ๆ ไปมีขั้นตอนดังนี้

1. แนะนำจุดประสงค์ จัดกลุ่มผู้เรียน บอกจุดประสงค์การเรียนรู้
2. ให้ข้อมูลให้ข้อมูลแก่ผู้เรียน ซึ่งอาจทำได้โดยการอธิบายหรือเตรียมเอกสารไว้ให้ผู้เรียน อ่านและทำความเข้าใจ
3. จัดระบบจัดระบบการทำงานในกลุ่มเน้นการใช้ความพยายามร่วมกัน
4. ช่วยเหลือกลุ่มให้คำแนะนำคำปรึกษาเมื่อกลุ่มประสบปัญหาในการทำงาน
5. ชื่นชมความสำเร็จให้คำชมเชยต่อความพยายามและความสำเร็จในการทำงานทั้งในภาพรวมของกลุ่มและตัวบุคคล

พรรณรัตน์ เเงาธรรมสาร (2540 : 35-39) ได้ให้ความหมายบทบาทครูในการเรียนแบบร่วมมือว่าครูควรสร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนของผู้เรียน ดังต่อไปนี้

1. ให้งานที่ทำท้าทายความสามารถมากกว่าการแข่งขัน
2. ให้ผู้เรียน มีโอกาสเลือกและตัดสินใจ
3. นับถือความคิดและความรู้ลึกของผู้เรียน
4. ให้คุณค่าในความคิดของผู้เรียน ไม่ว่าจะ เป็นความคิดที่จำกัดเพียงใด
5. ให้กำลังใจผู้เรียน ในการแสดงออกซึ่งความคิดของตนเองในหลาย

รูปแบบ

6. ยอมรับว่าผู้เรียน ผิดพลาดได้
7. เผยแพร่ข้อเขียนหรือผลงานของนักเรียนในรูปของหนังสือพิมพ์จดหมายข่าวของห้อง
8. กระตุ้นและส่งเสริมความคิดของผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลต่าง ๆ เช่นหนังสือวารสารข่าวหรือสื่อการสอนเช่นรูปภาพ

สรุปได้ว่าบทบาทที่สำคัญของครูในการเรียนแบบร่วมมือนั้นครูจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนทั้งในด้านวิชาการและอื่น ๆ ไว้ด้วยซึ่งจุดมุ่งหมายส่วนหลังนี้

ครูมักจะละเลยจุดมุ่งหมายหลักนี้จะเป็นลักษณะของการทำงานร่วมกันว่าต้องให้มีลักษณะอย่างไรซึ่งอาจเป็นทักษะการทำงานกลุ่มหรือการเข้าสังคม (Social Objective) นอกจากนี้ครูตั้งจุดมุ่งหมายของการสอนให้ชัดเจนแล้วครูควรจะต้องเอาใจใส่ในเรื่องของการจัดกลุ่มด้วย เพราะการจัดกลุ่มนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ในการเรียนแบบร่วมมือดังนั้นครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบของการจัดกลุ่มเช่น

1. ลักษณะของกลุ่มควรจัดเป็นกลุ่มลักษณะใดกลุ่มอาจเป็นลักษณะเดียวกัน (Homogeneous) หรือลักษณะต่างกัน (Heterogeneous)

2. การจัดวางกลุ่มจะวางอย่างไร

3. สมาชิกของกลุ่มใครจะเป็นผู้เลือกให้ครูเลือกหรือผู้เรียน เลือกเอง แต่โดยทั่วไปจากการวิจัยพบว่าการเรียนรู้ที่ดีครูควรจะเป็นผู้เลือกให้และแบ่งกลุ่มผู้เรียนควรมีขนาดกลุ่มละ 3-5 คนเพราะถ้าคนในกลุ่มมากไปจะทำให้การมีส่วนร่วมของผู้เรียนบางคนน้อยไปแต่ถ้าคนในกลุ่มน้อยไปก็จะได้ความคิดไม่หลากหลาย

4. ระยะเวลาที่กลุ่มอยู่ด้วยกันควรรยาวนานแค่ไหนการเรียนรู้อันจะประสบผลดีครูจะต้องพิจารณาตามความเหมาะสม

5. การเตรียมเอกสารหรืออุปกรณ์สำหรับผู้เรียน ครูจะต้องพิจารณาว่าควรมีจุดเดียวสำหรับของกลุ่มเพื่อใช้ร่วมกันหรือจัดแบ่งเป็นหลายส่วนหลายชุดแยกตามสมาชิกกลุ่ม

5. บทบาทผู้เรียน ในการเรียนแบบร่วมมือ
 อรรถพร พรสีมา (2540 : 62) ได้ให้ความหมายบทบาทของผู้เรียนในการเรียนแบบร่วมมือมีดังนี้

1. ผู้เรียนต้องไว้วางใจซึ่งกันและกันและพัฒนาทักษะสื่อความหมายของตนให้ดี

2. ในการทำกิจกรรมการเรียนในแต่ละกิจกรรมสมาชิกของกลุ่มคนหนึ่งจะทำหน้าที่ประสานงานคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการกลุ่มส่วนสมาชิกที่เหลือจะทำหน้าที่เป็นเพื่อนร่วมทีมสมาชิกแต่ละคนจะต้องได้รับมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบทุกคนในกลุ่มจะต้องเข้าใจเรื่องที่กำลังเรียนและสามารถตอบคำถามได้เหมือนกันทุกคนจะไม่มีสมาชิกคนใดของกลุ่มถูกทอดทิ้งผู้ประสานงานกลุ่มต้องกระตุ้นให้สมาชิกทุกคนมีส่วนเสริมสร้างความสำเร็จของกลุ่ม

3. ผู้เรียน ควรให้เกียรติและฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกทุกคน

สมาชิกในกลุ่มอาจวิจารณ์ความคิดเห็นของเพื่อนได้ แต่ไม่อาจวิจารณ์ตัวบุคคลและควรเป็นไปเพื่อความชัดเจนในความคิดเห็น

4. ผู้เรียน เป็นผู้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ผู้เรียน จะร่วมกันทำกิจกรรมการดูแลให้ทุกคน ได้ปฏิบัติตามบทบาทและหน้าที่และการช่วยกัน ควบคุมเวลาในการทำงาน

สรุปได้ว่าบทบาทของผู้เรียน ในการเรียนแบบร่วมมือสมาชิกของกลุ่ม ต้องไว้วางใจและช่วยเหลือกันรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเองทำกิจกรรมร่วมกันโดยไม่ทอดทิ้ง สมาชิกในกลุ่มของตนให้เกียรติและฟังความคิดเห็นของเพื่อนเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

6. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ

Johnson. (1993 : 7-19) ได้เสนอการให้คะแนนในการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

1. คะแนนเดี่ยวยกคะแนนโบนัสถ้าสมาชิกทุกคนทำได้ถึงเกณฑ์ (Individual Score Plus Bonus Points Based on all Members Reaching Criterion)

สมาชิกกลุ่มศึกษาบทเรียนร่วมกันและแน่ใจว่าทุกคน ได้ความรู้ในสิ่งที่เรียนจากนั้นทดสอบ รายบุคคลถ้าสมาชิกกลุ่มได้คะแนนมากกว่าเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ก็จะได้คะแนนพิเศษด้วย

2. คะแนนเดี่ยวยกกับคะแนนโบนัสตามคนที่ได้คะแนนต่ำสุด (Individual Score Plus Bonus Points Based on all Members Reaching Criterion) สมาชิกกลุ่มเตรียมตัวให้พร้อม สำหรับการสอบเมื่อทำการทดสอบสมาชิกจะได้รับคะแนนโบนัส เพิ่มขึ้นจากคะแนนสอบของคนที่ได้ต่ำสุด

3. คะแนนเดี่ยวยกกับคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม (Individual Score Plus Group Average) สมาชิกกลุ่มเตรียมพร้อมสำหรับการสอบเมื่อสอบก็จะได้รับคะแนน ของตนเองและจะได้คะแนนเพิ่มขึ้นจากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม

4. คะแนนเดี่ยวยกคะแนนโบนัสจากคะแนนปรับปรุง (Individual Score Plus Bonus on Improvement Score) สมาชิกกลุ่มเตรียมพร้อมสำหรับการสอบแล้ว ทำการสอบเป็นรายบุคคลและได้รับคะแนนเ็นของตนเองและจะได้คะแนนเพิ่มขึ้นเมื่อ สมาชิกกลุ่มสามารถทำ คะแนน ได้ดีกว่าการสอบในครั้งก่อนซึ่งถือเป็นคะแนนปรับปรุง

5. คะแนนของสมาชิกกลุ่มทุกคนรวมกัน (Totaling Member's Individual Score) สมาชิกในกลุ่มจะได้รับคะแนนจากคะแนนของทุกคนในกลุ่มรวมกัน

6. ค่าเฉลี่ยของคะแนนของสมาชิกกลุ่ม (Averaging of Member's Individual Score) คะแนนของสมาชิกกลุ่มทุกคนรวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกกลุ่มถือเป็นคะแนนของกลุ่ม

7. คะแนนของกลุ่มขึ้นอยู่กับผลงานเพียงชิ้นเดียว (Group Score on a Single Product) งานของกลุ่มเป็นงานเพียงชิ้นเดียวเช่นรายงานเรียงความเมื่อมีการประเมินงานทุกคน ในกลุ่มจะได้รับคะแนนเหมือนกัน

8. การสุ่มงานของสมาชิกในกลุ่มมาเป็นคะแนน (Randomly Selecting one Member's Paper to Score) สมาชิกกลุ่มทุกคนทำงานของตนเองและตรวจสอบจนแน่ใจว่าถูกต้อง สมบูรณ์ ครูจะสุ่มงานของคนใดคนหนึ่งมาตรวจและสมาชิกคนในกลุ่มจะได้รับคะแนนเช่นเดียวกัน

9. การสุ่มจากการทดสอบของสมาชิกกลุ่ม(Randomly Selecting one Member's to Score)

10. สมาชิกทุกคนได้รับคะแนนตามคนที่ได้คะแนนต่ำสุด (All Members Receive Lowest Member Score) สมาชิกกลุ่มเตรียมพร้อมสำหรับการสอบแล้วทำการสอบเป็นรายบุคคลสมาชิกกลุ่มก็จะได้รับคะแนนตามคนที่ได้คะแนนที่ต่ำที่สุดในกลุ่ม

11. คะแนนเฉลี่ยบวกคะแนนทักษะความร่วมมือ (Average of Academic Scores Plus Collaborative Skills Performance Score) ผู้เรียน ทำงานร่วมกันทำการสอบแล้วนำคะแนน จากการสอบมาเฉลี่ยนำไปบวกกับคะแนนทักษะความร่วมมือ

12. คะแนนสอบและรางวัลที่ไม่เกี่ยวข้องกับคะแนนสอบ (Dual Academic and Nonacademic Rewards) สมาชิกกลุ่มเตรียมพร้อมสำหรับการสอบแล้วต่างคนต่างสอบและจะได้รับคะแนนเดี่ยวแล้วมาพิจารณาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มเพื่อพิจารณารางวัลจากค่าเฉลี่ยนั้น

ระวีวรรณ ศรีศรีรามศรี (2543 : 151) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการเรียนแบบร่วมมือดังนี้

1. ครูบอกจุดประสงค์ของการเรียนแบบร่วมมือให้ผู้เรียน เข้าใจซึ่งรวมถึงวิธีการเรียนการที่ทุกคนปฏิบัติสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนผลการดำเนินงานการให้คะแนนในลักษณะของกลุ่มรางวัลและผลที่จะได้รับเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จในการเรียน
2. กำหนดขนาดของกลุ่มวิธีการแบ่งกลุ่มผู้เรียน สถานที่สำหรับเรียนซึ่งอาจจะใช้ ห้องเรียนห้องสมุดห้องหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งแผนงานสำหรับการเรียน

ใบงานเอกสารเสริม ความรู้ หรือข้อมูลต่าง ๆ สำหรับผู้เรียน

3. ครูให้ความรู้อธิบายแนวทางในการค้นหาความรู้เพิ่มเติมงานที่จะต้องทำหรือ ศึกษากำหนดเป้าหมายของงานเกณฑ์ในการพิจารณางานในระดับดีมากดีหรือพอใช้ รวมทั้งพฤติกรรมของผู้เรียนในการทำงานกลุ่มและการมีส่วนร่วมในการทำงาน

4. ในระหว่างที่ผู้เรียน ทำงานกลุ่มตามที่ได้รับมอบหมายนั้นผู้สอนจะต้องเอาใจใส่ติดตามพฤติกรรมของผู้เรียน ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานและพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียน แต่ละคนในกลุ่มมีส่วนร่วมโดยตลอด

5. ครูสรุปบทเรียนโดยการถามคำถามเพื่อให้ผู้เรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่ได้ทำไปหรือถามคำถามเพื่อทดสอบความรู้ของผู้เรียน

6. ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน แต่ละคนในด้านเนื้อหาวิชาการ การแสดงความคิดเห็นรวมทั้งทักษะและการมีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่มสรุปลักษณะของการให้คะแนนของการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือนั้นจะเห็น ได้วิธี ด้วยกันดังนั้นในการนำมาใช้เราจะต้องพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับรูปแบบและกิจกรรมที่จับกับผู้เรียน

7. ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือนักวิชาการหลายท่านได้อธิบายประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือไว้ดังนี้

ศุภนันทพร หมัญญ และอรพรรณ พรสีมา (2540 : 28-29) ได้ให้ความหมายประโยชน์ของการเรียนแบบร่วมมือดังนี้

1. การเรียนแบบร่วมมือช่วยเตรียมผู้เรียน ให้พร้อมที่จะเผชิญกับชีวิตจริงเพราะลักษณะของการเรียนแบบร่วมมือเปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้รับฝึกหัดขอต่อการเรียนรู้ของตนเองได้ลงมือปฏิบัติทำกิจกรรมกลุ่มฝึกฝนทักษะการเรียนรู้ การเป็นผู้นำผู้ตาม และสิ่งสำคัญเป็นการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับชีวิตจริงของผู้เรียนมากที่สุด

2. การเรียนแบบร่วมมือช่วยเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีได้ฝึกฝนความเป็นประชาธิปไตยฝึกการช่วยเหลือเกื้อกูลกันฝึกการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขช่วยให้ผู้เรียน เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนต่อครูสถานศึกษาและสังคม

3. การเรียนแบบร่วมมือช่วยลดปัญหาทางวินัยในชั้นเรียนเพราะผู้เรียนทุกคน ได้ฝึกฝนจนเกิดวินัยในตนเองได้รับการยอมรับจากครูเพื่อนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการยอมรับตนเองเกิดความสุขในการอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ปัญหาทางวินัยจึงลดน้อยลงและหมดไปในที่สุด

4. การเรียนแบบร่วมมือช่วยให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของผู้เรียน ทั้งชั้นสูงขึ้นการช่วยเหลือกันในกลุ่มเพื่อนทำให้ผู้เรียน เกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้ดีขึ้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 119-120) ได้ให้ความหมายประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีดังนี้

1. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกเพราะทุก ๆ คนร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุก ๆ คนมีส่วนร่วมเท่าเทียมกันทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน
2. ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนมีโอกาสคิดพูดแสดงออกแสดงความคิดเห็นลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันเช่นเด็กเก่งช่วยเด็กที่เรียนไม่เก่งทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจรู้จักใช้เวลาส่วนเด็กอ่อนเกิดความซาบซึ้งน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
4. ทำให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นร่วมกันคิดระดมความคิดเพื่อหาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดเป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ
5. ส่งเสริมทักษะทางสังคมทำให้ผู้เรียน รู้จักปรับตัวในการอยู่ร่วมกันมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อกันเข้าใจกันและกัน
6. ส่งเสริมทักษะการสื่อสารทักษะการทำงานเป็นกลุ่มสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

สรุปได้ว่าประโยชน์ของการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือนอกจากเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่มย่อยแล้วเป้าหมายสูงสุดคือต้องทำให้ผู้เรียน เชื่อว่าเขาสามารถจะประสบผล สำเร็จไปพร้อม ๆ กัน โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกันร่วมแรงร่วมใจต่อกันและยังจะช่วยให้ผู้เรียน มีคุณลักษณะนิสัยที่ดีนอกจากนั้นยังทำให้ผู้เรียน มีสุขภาพจิตที่ดีในการเรียนอีกด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้เป็นภารกิจสำคัญของครูผู้สอนที่ทำได้ล่วงหน้าว่าจะสอนอะไร เพื่อจุดประสงค์ใดสอนอย่างไร ใช้สื่ออะไรและวัดผลประเมินผลโดยวิธีใดเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมก่อนสอนทำให้ผู้สอนเกิดความมั่นใจในการสอนสอนครอบคลุมเนื้อหาและสอนอย่างมีแนวทางและมีเป้าหมายดังนั้นผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับความหมายความสำคัญ

ลักษณะขั้นตอนการจัดทำและหลักการวางแผนตลอดจนลักษณะการสอนที่ดี เพื่อส่งผลให้การเรียนการสอนดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

1. ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

ได้มีผู้ให้ความหมายของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ หรือแผนการสอนไว้ดังนี้

ณัฐวดี กิจรุ่งเรืองและคณะ (2545 : 53) ให้ความหมายของแผนจัดการเรียนรู้ หมายถึงการเตรียมการจัดการเรียนการสอนไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่งให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด

กรมวิชาการ (2546 : 23) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึงแผนซึ่งครูเตรียมการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนโดยวางแผนการจัดการเรียนรู้แผนการใช้สื่อการเรียนรู้หรือแหล่งเรียนรู้แผนการวัดผลประเมินผลโดยการวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชาหรือหน่วยการเรียนรู้ซึ่งยึดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ที่กำหนดอันสอดคล้อง กับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

บุรณชัย ศิริมหาสาคร (2547 : 32-35) ได้กล่าวถึงแผนการสอนซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Lesson Plan หมายถึงการวางแผนการสอนหรือการเตรียมการสอนล่วงหน้าก่อนที่จะทำการสอนแล้วจัดบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้ใครก็ตามที่จะทำการสอนในวิชานั้น ๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการสอนได้

อาภรณ์ ใจเที่ยง(2550 : 202) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์ (2554 : 297) ได้ให้ความหมายไว้ว่า แผนการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอน การวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรทำให้ผู้สอนทราบว่าสอนเนื้อหาใดเพื่อจุดประสงค์ใด สอนอย่างไรและประเมินผลโดยวิธีใด

สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้หมายถึงการเตรียมการสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าโดยนำเนื้อหาสาระที่จะต้องสอนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายชั่วโมงมีส่วนสำคัญประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้สื่อการเรียนรู้การวัดและประเมินผล

และเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่จุดหมายปลายทางที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

วัฒนาพร ระวังทุกข์ (2542 : 2) ให้ความสำคัญของแผนการสอนไว้ดังนี้

1. ก่อให้เกิดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้าเป็นการนำเทคนิควิธีการสอนการเรียนรู้สื่อเทคโนโลยีและจิตวิทยาการเรียนการสอนมาผสมผสานประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ

2. ส่งเสริมให้ครูสอนค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรเทคนิคการเรียนการสอนการเลือกใช้สื่อการวัดและประเมินผลตลอดจนประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็น

3. เป็นคู่มือการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนและครูที่สอนแทนนำไปใช้ปฏิบัติการสอนอย่างมั่นใจ

4. เป็นหลักฐานแสดงข้อมูลด้านการเรียนการสอนและการวัดและประเมินผลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. เป็นหลักฐานแสดงความเชี่ยวชาญของครูผู้สอนซึ่งสามารถนำไปเสนอเป็นผลงานทางวิชาการได้

สำลี รักสุทธี (2544 : 78) ได้ให้ความสำคัญของแผนการเรียนรู้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีโอกาสศึกษาหลักสูตรแนวการสอนวิธีวัดผลประเมินผลการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและบูรณาการกับวิชาอื่น

2. เรื่องทรัพยากรของโรงเรียนทรัพยากรของท้องถิ่นคำนึงความซื่อสัตย์และสภาพที่เป็นจริงของท้องถิ่นตลอดจนการเชื่อมโยงสัมพันธ์กับวิชาอื่นด้วย

3. เป็นเครื่องมือของครูในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น

4. ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลที่ต้องการที่ตรงเสนอแนะแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเพื่อนครูที่สอนวิชาอื่น

5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนแทน

6. เป็นการพัฒนาวิชาชีพและมาตรฐานวิชาชีพครูที่แสดงว่างานสอนต้องได้รับการฝึกฝน โดยเฉพาะมีเครื่องมือและเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบวิชาชีพด้วย

สรุปได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครูให้บรรลุเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แก่ผู้เรียนและเป็นคู่มือในการ เตรียมการสอนสำหรับตัวครูผู้สอนสามารถสรุปเป็นข้อ ๆ ได้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนได้ศึกษาหลักสูตรแนวการสอนวิธีการสอนตลอดจนวิธีการ วัตถุประสงค์และประเมินผลได้อย่างละเอียด
2. ช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับ สภาพความเป็นจริงของผู้เรียน
3. ช่วยให้การสอนมีคุณภาพและเกิดความมั่นใจในการสอนมากขึ้น
4. เป็นเอกสารคู่มือสำหรับครูที่สอนแทนในกรณีที่ไม่สามารถสอนเองได้
5. ทำให้ผู้สอนวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ

3. ขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้

รุจิรี ภู่อาระ (2546 : 159-160) ได้อธิบายถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการ เรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ทำความเข้าใจมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้รวมทั้ง แนวคิดและขอบเขตของกลุ่มสาระการเรียนรู้มาเป็นกรอบในการทำแผนการจัดการเรียนรู้
2. เขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ในหน่วยการเรียนรู้เป็นจุดประสงค์ปลายทาง ที่กล่าวถึง

2.1 จุดประสงค์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้

2.2 จุดประสงค์จากคำอธิบายรายวิชา

3. เขียนโครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมดได้แก่

3.1 หัวข้อย่อย (จากคำอธิบายรายวิชาและหนังสืออ้างอิง)

3.2 จำนวนตามในแต่ละหัวข้อย่อย

3.3 สาระสำคัญที่เน้นความคิดรวบยอด/หลักการ/ทักษะ/ลักษณะนิสัย

4. สร้างแผนการเรียนรู้

สรุปขั้นตอนการทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ว่าครูผู้สอนต้องทำความเข้าใจมาตรฐานและแนวคิดของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องการทำเขียนความคิดรวบยอด จุดประสงค์ปลายทางและนำทางกระบวนการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้เพื่อที่จะนำมา สร้างแผนการจัดการเรียนรู้

4. องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รุจิรี ภู่อาระ (2546 : 161) จำแนกส่วนประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

1. สาระสำคัญคือความคิดรวบยอดหรือหลักหรือโครงสร้างของเนื้อหาที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่องราวนั้นไปแล้วฉะนั้นเนื้อหาสาระจะถูกจัดโครงสร้างและจัดเจน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์จากหลักสูตรในคำอธิบายรายวิชาเป็นสิ่งบอกให้ทราบว่าจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในขั้นใดของทักษะ เช่นขั้นความรู้ขั้นความจำความเข้าใจนำไปใช้วิเคราะห์สังเคราะห์ประเมินค่าและควรมีจุดประสงค์ย่อยเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ปลายทาง

3. เนื้อหาคือเนื้อหาสาระที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

4. กิจกรรมการเรียนการสอนคือการจัดสถานการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ทั้งนี้ต้องเน้นกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็นทำเป็นแก้ปัญหาเป็นฝึกปฏิบัติทั้งงานกลุ่มและงานรายบุคคลฉะนั้นกิจกรรมจะต้องเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีความสนใจความเหมาะสมและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

5. สื่อการเรียนการสอนคือเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้การสอนบรรลุจุดประสงค์ได้ง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้นสื่อการเรียนการสอนจึงควรมีความน่าสนใจความประหยัดและช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

6. การวัดและการประเมินผลคือการประมาณค่าของสิ่งต่าง ๆ เพื่อบอกคุณภาพของสิ่งนั้น ๆ เช่นการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นการบอกคุณภาพว่าผู้เรียนมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดเพื่อจะได้ใช้ข้อมูลมากพอเพียงที่จะนำมาประกอบการวินิจฉัยได้เป็นต้นว่าแบบสังเกตแบบทดสอบแบบสัมภาษณ์และอื่นๆการวัดและประเมินผลที่ดีควรมีความเที่ยงตรงความเชื่อถือได้และความสามารถประยุกต์ได้

7. กิจกรรมเสนอแนะคือการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนในแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้แก่นักเรียน โดยการจัดในโอกาสต่าง ๆ นอกเวลาเรียนรวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อซ่อมเสริมและการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรักและเห็นคุณค่าของวิชาที่เรียน

8. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย คือ การตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของแผนการสอนก่อนที่จะนำไปใช้สอนจริงและลงชื่อวัน

เดือนปีกำกับ

9. บันทึกผลการเรียนหลังสอนคือการบันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอนแล้วเกิดผลอย่างไรนำผลมาบันทึกไว้เป็นการปรับปรุงแก้ไขในคราวต่อไปและลงชื่อวันเดือนปีกำกับ

สรุปองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนต้องมีองค์ประกอบครบจึงจะทำให้แผนการจัดการเรียนรู้นั้นมีประสิทธิภาพซึ่งได้แก่สาระสำคัญจุดประสงค์การเรียนรู้เนื้อหาสาระกระบวนการเรียนรู้สื่อการวัดและการประเมินผล กิจกรรมเสนอแนะข้อเสนอแนะของผู้บริหารและบันทึกหลังสอนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนต่อไป

5. รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้

รูปแบบของแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีรูปแบบตายตัวขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของหน่วยงานหรือสถานศึกษาแต่ละแห่งจะกำหนดครูผู้สอนควรเลือกใช้รูปแบบที่คิดว่าเหมาะสมและสะดวกต่อการนำไปใช้ได้ต้องมีประสิทธิภาพลักษณะส่วนใหญ่จะคล้ายคลึงกันซึ่งพอสรุปได้ 3 รูปแบบพอสรุปได้ดังนี้

1. แบบเรียงหัวข้อรูปแบบนี้จะเรียงลำดับก่อนหลังโดยไม่ต้องตีตารางรูปแบบนี้ให้ความสะดวกในการเรียน ไม่ต้องตีตารางแต่มีส่วนเสียคือยากต่อการดูให้สัมพันธ์กันในแต่ละหัวข้อ
2. แบบกึ่งตารางรูปแบบนี้เขียนเป็นช่องๆตามหัวข้อที่กำหนดสะดวกต่อการอ่านทำให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อชัดเจน
3. แบบตารางเขียนเป็นช่อง ๆ คล้ายแบบกึ่งตารางแต่นำหัวข้อสาระสำคัญมาไว้ในตารางด้วย (อาภรณ์ ใจเที่ยง, 2540 : 221-223)

6. ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดี

ลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีได้มีผู้ให้แนวคิดไว้ดังนี้
สงวน ลักษณะ (2540 : 20) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีไว้ดังนี้

1. จุดประสงค์การเรียนรู้ชัดเจน
2. กิจกรรมการเรียนรู้อำนาจนำไปสู่จุดประสงค์ได้
3. ผู้เรียนมีโอกาสเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมครูผู้สอนอำนวยความสะดวกตามกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม

4. ใช้เนื้อหาใกล้ตัว
 5. ครูผู้สอนแสวงหากิจกรรมพัฒนาสื่อรายช้อย่อยในห้องเรียนสื่อเสริมการเรียนรู้
 6. จัดกระบวนการวัดผลประเมินผลอย่างต่อเนื่องใช้ผลเพื่อการพัฒนา
- สรุปได้ว่าลักษณะของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ดีคือต้องมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจนกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนมีโอกาสเป็นผู้ปฏิบัติกิจกรรมเนื้อหาที่เรียนใช้เนื้อหาที่ใกล้ตัวไปหาไกลตัวสื่อที่ใช้มีความเหมาะสม

ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้หมายถึงการนำแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้ (Try Out) ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปทดลองจริง (Trial Run) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เกณฑ์ประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพหมายถึงระดับประสิทธิภาพของแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้จัดทำแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จะพึงพอใจว่าหากแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้วแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้นั้นก็มีความคุ้มค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนได้

2. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั่นคือ E_1/E_2 คือประสิทธิภาพของกระบวนการต่อประสิทธิภาพของผลลัพธ์

ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจบแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แล้วผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัดหรือใบงานได้ผลเฉลี่ย 80% และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ย 80%

การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นให้ผู้สอนพิจารณาตามความเข้าใจโดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นทักษะหรือเจตคติที่จำเป็นจะต้องใช้ระยะเวลาค่อนข้างยาวนานอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้นอย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งไว้ต่ำจนเกินไป

เผชิญ กิจกรรม (2544 : 49-51) ได้กล่าวว่าการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนเป็นการนำสื่อไปทดลองใช้กับนักเรียนเป้าหมายการหาประสิทธิภาพของสื่อเช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ (CAD) บทเรียนโปรแกรมชุดการสอนแผนการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบ

ฝึกทักษะเป็นต้นส่วนมากจะใช้วิธีนี้ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัวเช่น $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 85/85$, $E_1/E_2 = 90/90$ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของเนื้อหาวิชา นอกจากนี้ยังตั้งเกณฑ์ความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 โดยใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\frac{\sum X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum x$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัด
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\frac{\sum y}{B}}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum y$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้น ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้อ่อนเรียน (Pre-test)

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึงนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าข้อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

ขั้นตอนในการนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาหาประสิทธิภาพมีดังนี้

1. นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำชี้แนะ เมื่อแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำเรียบร้อยแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้เมื่อปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีทั้งเด็กเรียนเก่งเด็กเรียนปานกลางและเด็กเรียนอ่อนนำผลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยแล้วจึงนำไปใช้ได้จริงกับกลุ่มตัวอย่างและนำผลที่ได้จากการใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาคำนวณหาประสิทธิภาพเกณฑ์การหาประสิทธิภาพกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่าผู้เรียนจะต้องเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อร้อยละของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั้นคือ

E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ/ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

E_1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละจากคะแนนทดสอบย่อยระหว่างเรียน

E_2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์คิดเป็นร้อยละจากการทดสอบแบบ

ทดสอบหลังเรียน

การกำหนด E_1/E_2 ให้มีค่าเท่าใดนั้นขึ้นอยู่กับผู้สอนพิจารณาตามความพอใจ โดยปกติแล้วเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำจะตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80, 85/85, 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นในเรื่องของทักษะจะตั้งไว้ต่ำเช่น 75/75, 70/70

ขั้นตอนในการนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาหาประสิทธิภาพมีดังนี้

1. นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระแก้ไขเมื่อแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระแนะนำเรียบร้อยแล้วจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบแก้ไขแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ตรวจสอบความเรียบร้อยอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้เมื่อปรับปรุงเรียบร้อยแล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่มีทั้งเด็กเรียนเก่งเด็กเรียนปานกลางและเด็กเรียนอ่อนนำผลที่ได้จากการทดลองมาปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดีขึ้น

2. นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ตรวจสอบและนำไปปรับปรุงแก้ไขให้เรียบร้อยแล้วจึงนำไปใช้ได้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

สรุปว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ตั้งเกณฑ์ประสิทธิภาพของแผนมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ที่ 80/80

ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้

Goodman, et al. (1980 : 30-34) กล่าวว่าเป็นการประเมินสื่อการสอนที่ผลิตขึ้นมาที่จะดูถึงประสิทธิภาพทางการสอนและการวัดประเมินผลสื่อนั้นตามปกติแล้วจะเป็นการประเมินความแตกต่างของค่าคะแนนใน 2 ลักษณะคือความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและคะแนนการทดสอบหลังเรียนการหาดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้หมายถึงตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าในการเรียนของผู้เรียนโดยเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนการทดสอบก่อนเรียนกับคะแนนที่ได้จากการทดสอบหลังเรียนรูปแบบการหาดัชนีประสิทธิผลมีลักษณะดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 159)

$$E.I. = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังสอน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนสอน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนสอน}}$$

$$E.I. = \frac{P_2 - P_1}{\text{Total} - P_1}$$

เมื่อ	E.I. แทน	ดัชนีประสิทธิผล
	P_1 แทน	ผลรวมของคะแนนก่อนเรียนทุกคน
	P_2 แทน	ผลรวมของคะแนนหลังเรียนทุกคน
	Total แทน	ผลคูณของ จำนวนนักเรียนกับคะแนนเต็ม

ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาประยุกต์ใช้ประเมินการสอน โดยเริ่มจากทดสอบก่อนเรียนซึ่งเป็นตัววัดว่าผู้เรียนมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับใดรวมถึงการวัดทางด้านความเชื่อเจตคติและความตั้งใจของผู้เรียนนำนักเรียนเข้าการทดลองเสร็จแล้วทำการทดสอบหลังเรียนแล้วนำค่าที่ได้มาหาค่าดัชนีประสิทธิผลโดยนำคะแนนก่อนเรียนไปลบออกจากคะแนนหลังเรียนได้เท่าใดนำมาหารด้วยค่าที่ได้จากค่าทดสอบก่อนเรียนสูงสุดที่ผู้เรียนจะสามารถทำได้ลบด้วยคะแนนทดสอบก่อนเรียน โดยทำให้อยู่ในรูปร้อยละ

ค่าดัชนีประสิทธิผลจะมีค่าอยู่ถึงระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็นและการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลงคือได้คะแนน 0 เท่าเดิมแต่ถ้าคะแนนทดสอบก่อนเรียน = 0 และคะแนนทดสอบหลังเรียนนักเรียนทำได้สูงสุดคือเต็ม 100 ค่า E.I. จะมีค่า = 1.00 และในทางตรงกันข้ามถ้าคะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนค่าที่ได้ออกมาจะมีค่าเป็นลบในสภาพของการเรียนเพื่อรอบรู้ซึ่งนักเรียนแต่ละคนจะต้องเรียนให้ถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดัชนีประสิทธิผลสามารถนำมาคิดแปลงเพื่ออ้างอิงเกณฑ์ด้วยค่าของเกณฑ์สูงสุดที่สามารถเป็นไปได้ซึ่งในกรณีค่าประสิทธิผลอาจจะมีความได้ถึง 1.00

สรุปได้ว่าค่าดัชนีประสิทธิผลอยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 หากค่าทดสอบก่อนเรียนเป็น 0 และการทดสอบหลังเรียนปรากฏว่านักเรียนไม่มีการเปลี่ยนแปลงคือได้คะแนน 0 เท่าเดิมค่า E.I. จะเป็น 0 แต่ถ้าหากคะแนนทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 0 และคะแนนทดสอบหลังเรียนนักเรียนทำได้สูงสุดคือ 100 ค่า E.I. จะเท่ากับ 1.00 และในทางตรงกันข้ามถ้าคะแนนทดสอบหลังเรียนน้อยกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนค่าที่ออกมาจะเป็นลบ

เอกสารประกอบการเรียน

1. ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

ยุพิน พิพิธกุล และ อรพรรณ ดันบรรจง (2536 : 18 – 19) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอนออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. วัสดุได้แก่ วัสดุสิ่งพิมพ์ วัสดุประดิษฐ์ วัสดุถาวร และวัสดุสิ้นเปลือง
2. อุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องฉายสไลด์ เครื่องเทปบันทึกภาพ เครื่องฉายโปรเจกเตอร์ และอื่น ๆ

3. กิจกรรมได้แก่ การสาธิต การทดลอง การแสดง การ์ตูน เกมปริศนา เป็นต้น

4. สิ่งแวดล้อม ได้แก่ ตัวนักเรียน โต๊ะ กระดาน สมุด ฝาผนัง พื้นห้อง

เอกสารประกอบการเรียนเป็นสื่อการเรียนการสอนที่อยู่ในประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารประกอบการเรียนการสอนช่วยให้ผู้สอนสามารถจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างละเอียดและสอดคล้องกับสภาพการสอนจริงในห้องเรียนและสามารถใช้เป็นคู่มือการสอนได้เป็นอย่างดีและยังสามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนแทนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

2. ความหมายของเอกสารประกอบการสอน

ได้มีผู้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนไว้ดังนี้

ประคอง ศรีสายทอง (2545 : 22) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอน หมายถึงสื่อการเรียนที่จัดขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนของผู้เรียนในวิชาหนึ่งวิชาใด

สุชาติศิริสุข ไพบูลย์ (2550 : 6) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอน หมายถึงเอกสารที่ผู้สอนจัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นลักษณะเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มมีเนื้อหาสาระที่ครบถ้วนตามจุดประสงค์การเรียนรู้มีคำอธิบายถึงรายละเอียดของเนื้อหาที่ถูกต้องตามหลักวิชาการและมีรูปภาพประกอบตามคำบรรยายอย่างเหมาะสมเนื้อหา มีการแยกย่อยและเรียงตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกันสาระถูกต้องรูปแบบการพิมพ์ที่ดีมีความชัดเจนและเป็นสาระที่เขียนขึ้นโดยความรู้ของผู้สอนเองไม่ได้ลอกของผู้อื่นมา

สุวิทย์ มูลคำ (2550 : 41) ได้ให้ความหมายของเอกสารประกอบการสอนหมายถึงเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือประกอบการเรียนของนักเรียนในวิชาใดวิชาหนึ่ง

สรุปได้ว่าเอกสารประกอบการสอนหมายถึงสื่อการเรียนที่เป็นสิ่งพิมพ์จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอนของครูหรือใช้ประกอบการเรียนของนักเรียนมีเนื้อหาครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อให้ผลการเรียนมีประสิทธิภาพตามที่กำหนดไว้

3. ส่วนประกอบของเอกสารประกอบการเรียนการสอน

เอกสารประกอบการเรียนการสอนไม่มีรูปแบบที่จำเพาะเจาะจง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้ผลิต ที่จะคำนึงถึงลักษณะการนำไปใช้ และกลุ่มผู้เรียนเป็นสำคัญ

ศุวิทย์ มูลคำ (2550 : 41 – 44) ได้เสนอแนะส่วนประกอบเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรูปแบบที่เหมาะสมไว้ดังนี้

1. ส่วนนำ ควรมีส่วนประกอบดังนี้

- 1.1 ปกนอก
- 1.2 ปกใน
- 1.3 คำนำ
- 1.4 สารบัญ
- 1.5 คำชี้แจง หรือคำแนะนำในการใช้
- 1.6 จุดประสงค์หลัก

2. ส่วนเนื้อหา อาจแบ่งเป็นเรื่องย่อย หรือเป็นตอนตามลักษณะเนื้อหา ควรมีส่วนประกอบ ดังนี้

- 2.1 ชื่อบท หรือชื่อหน่วย หรือชื่อเรื่อง
- 2.2 หัวข้อเรื่องย่อย
- 2.3 จุดประสงค์การเรียนรู้
- 2.4 กิจกรรมหลัก
- 2.5 เนื้อหาโดยละเอียด หรือใบความรู้

2.6 กิจกรรมฝึกปฏิบัติ หรือแบบฝึก หรือใบงาน

2.7 บทสรุป (ถ้ามี)

ควรมีข้อทดสอบก่อนและหลังการเรียนรู้ ใช้วัดและประเมินผลการเรียนเพื่อทราบผลการพัฒนาของผู้เรียน

3. ส่วนอ้างอิง อาจอยู่ส่วนท้ายของเนื้อหา ในแต่ละคน หรืออยู่ท้ายเล่มเอกสาร ควรมีส่วนประกอบดังนี้

- 3.1 เอกสารอ้างอิงประจำบท หรือบรรณานุกรม
- 3.2 ภาคผนวก (ถ้ามี) เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ข้อควรพิจารณาในการผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน

ก่อนที่จะเขียนเอกสารประกอบการเรียนการสอน ผู้เขียนควรจะต้องทราบถึงเทคนิคการเขียนและข้อความพิจารณาบางประการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

ควรพิจารณาถึงกลุ่มเป้าหมายในด้านจิตวิทยา วุฒิภาวะ และวัยของผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะผู้เรียนในแต่ละระดับย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านเนื้อหา การใช้ภาษาภาพประกอบ และขนาดตัวอักษรที่ใช้ในเอกสารประกอบการเรียนการสอน

2. การกำหนดเนื้อหา

การกำหนดเนื้อหา ต้องมีความถูกต้องและเหมาะสม ความถูกต้อง ได้แก่ การมีเนื้อหาสาระตามที่หลักสูตรกำหนด มีความเที่ยงตรงข้อมูลที่นำเสนอ มีความชัดเจนทันสมัยเป็นปัจจุบัน ไม่กำกวมสับสน หรือเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง ส่วนความเหมาะสม ได้แก่ ความยากง่ายของเนื้อหาสาระ โดยพิจารณาถึงในด้านวัยวุฒิ ประสบการณ์และพื้นฐานของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การเรียบเรียงถ้อยคำ

การเรียบเรียงถ้อยคำ เป็นเทคนิคสำคัญในการนำเสนอเนื้อหา ควรคำนึงถึง

3.1 รูปแบบควรเขียนให้สั้นกะทัดรัดแต่ได้ใจความ ไม่มีคำขยายที่ทำให้เยิ่นเย้อโดยไม่จำเป็น

3.2 การเว้นวรรคตอน ควรฝึกให้เป็นนิสัย เพราะการเขียนโดยไม่เว้นวรรคตอน หรือเว้นวรรคตอนผิดที่อาจจะทำให้ผิดความหมายและเกิดความเสียหายต่อผู้เรียนได้

3.3 การย่อหน้า ควรย่อหน้าเมื่อเปลี่ยนเป็นประเด็นของเนื้อหา หรือเพื่อต้องการดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยพิจารณาความเหมาะสมเป็นสำคัญ

4. การใช้ภาษา

การใช้ภาษา ควรเขียนให้อ่านง่ายและเข้าใจได้อย่างรวดเร็ว คำนึงถึงเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายในการที่จะสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรหลีกเลี่ยงในการใช้คำซ้ำซากและเล่นคำจนผู้เรียนสับสน

5. เทคนิคการนำเสนอ

เทคนิคในการนำเสนอ ต้องมีความน่าสนใจ เร้าใจ ชวนให้ติดตาม ใคร่รู้ใคร่ศึกษาต่อไป ไม่บรรจุความรู้และข้อมูลที่อัดแน่นจนเกินไป ควรมีการสร้างบรรยากาศของความเป็นกันเองระหว่างผู้เขียนกับผู้เรียน เป็นการสื่อสารระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสารในเชิงการพูดคุยเสมือนตัวหนังสือมีวิญญาณ การใช้ภาพประกอบการนำเสนอก็เป็นเทคนิคหนึ่งจะช่วยเร้าความสนใจ หรือเพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาที่เป็นนามธรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ควรใช้ภาษา

ที่สอดคล้องกับเนื้อหา มีขนาดพอเหมาะ และมีความชัดเจน มีเทคนิคการใช้คำถามนำที่ กระตุ้นความคิดของผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การค้นหาคำตอบในเนื้อหา จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจ สิ่งที่คุณกำลังศึกษามากขึ้น การมีกิจกรรม แบบฝึกหัด แบบประเมินผล หรือแบบทดสอบ ส่วนเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การใช้เอกสารประกอบการเรียนการสอน บรรลุจุดประสงค์ได้ เป็นอย่างดี

ขั้นตอนการผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน

ขั้นตอนการผลิตเอกสารประกอบการเรียนการสอน จะเหมือนกับขั้นตอน การผลิตสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอนทั่วไป ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุจากการเรียนการสอน ซึ่งอาจได้มาจาก
 - 1.1 การสังเกตปัญหาที่เกิดขึ้นขณะทำการสอน
 - 1.2 การบันทึกปัญหาและข้อมูลระหว่างสอน
 - 1.3 การศึกษาและวิเคราะห์ผลการเรียนของผู้เรียน
2. ศึกษารายละเอียดในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และผลการเรียนที่คาดหวัง หรือจุดประสงค์และกิจกรรมที่เป็นปัญหา
3. เลือกเนื้อหาที่เหมาะสมแบ่งเป็นบทเป็นตอนหรือเป็นเรื่องเพื่อ แก้ปัญหาที่พบ
4. ศึกษารูปแบบของการเขียนเอกสารประกอบการเรียนการสอน และ กำหนดส่วนประกอบภายในของเอกสารประกอบการเรียนการสอน
5. ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมากำหนดเป็นจุดประสงค์ เนื้อหาวิธีการ และสื่อประกอบเอกสารในแต่ละบทหรือแต่ละตอน
6. เขียนเนื้อหาในแต่ละตอน รวมทั้งภาพประกอบแผนภูมิ และข้อ ทดสอบให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้
7. ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
8. นำไปทดลองในห้องเรียน และเก็บบันทึกผลการใช้
9. นำผลที่ได้มาใช้พิจารณาเพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่อง (อาจ ทดลองใช้มากกว่า 1 ครั้ง เพื่อปรับปรุงเอกสารประกอบการเรียนการสอนนั้นให้สมบูรณ์และมี คุณภาพมากขึ้น)
10. นำไปใช้จริงเพื่อแก้ปัญหาที่พบจากข้อ 1

ประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอน

นคร พันธุ์รงค์ (2538 : 25) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอนไว้ว่าเอกสารประกอบการสอนเป็นผลงานด้านวิชาการที่เปิดโอกาสครูผู้สอน ได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ทางด้านวิชาการเพราะครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรศึกษาคำอธิบายรายวิชา จุดประสงค์รายวิชาวิเคราะห์เวลาและเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ของวิชาที่สอนด้วยตนเองเป็นผลงานด้านวิชาการที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนทั้งในส่วนที่เป็นเนื้อหาวิชาและส่วนที่เป็นกิจกรรมการเรียนการสอนรวมทั้งส่วนประกอบอื่น ๆ เป็นผลงานทางด้านวิชาการที่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนสามารถค้นคว้าในส่วนที่เป็นเนื้อหาวิชาที่สอน ได้เต็มความสามารถเป็นผลงานทางด้านวิชาการที่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างละเอียดและสอดคล้องกับสภาพการสอนจริงในห้องเรียนและเป็นผลงานทางด้านวิชาการที่ช่วยให้ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นคู่มือการสอน ได้เป็นอย่างดีและยังสามารถใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่สอนแทนได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

สุชาติ ศิริสุขไพบุลย์ (2550 : 6) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของเอกสารประกอบการเรียนไว้ดังนี้ให้นักศึกษานำไปใช้ในการศึกษาทบทวนทั้งในระหว่างเรียนและหลังเรียน ใช้เพื่อแสดงความสามารถหรือความเชี่ยวชาญทางวิชาการของผู้สอน

จากการศึกษาประโยชน์ของเอกสารประกอบการสอนสรุปได้ว่าเอกสารประกอบการสอนมีประโยชน์ทั้งต่อครูผู้สอนและเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนทั้งนี้เพราะเอกสารประกอบการสอนเป็นสื่อในการเรียน อีกรูปแบบหนึ่งที่สามารถทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและนักเรียน บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ดังนี้

วรรณิ โสมประยูร (2537 : 262) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึงความสามารถหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนการสอนซึ่งพัฒนาขึ้นหลังจากการได้รับการอบรมสั่งสอนและฝึกฝนโดยตรง

วนิดา เศษตานนท์ (2540 : 7) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ในการเรียน (Academic Achievement) หมายถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอนซึ่งบุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสมองในด้านต่าง ๆ ดังนั้นการวัดผล

สัมฤทธิ์ในการเรียนจึงเป็นการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางสมองของบุคคลว่าเรียนรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไรหลังจากได้รับการฝึกฝนอบรมมาแล้วการวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียนนั้นหากพิจารณาตามจุดมุ่งหมายและลักษณะของเนื้อหาวิชาจะมีการวัด 2 ด้านคือการวัด ในด้านการปฏิบัติและการวัดในด้านเนื้อหาวิชาซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือในการวัดหลายชนิดเข้ามาช่วยจึงจะสามารถวัดได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน การวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการวัด ในด้านเนื้อหาที่ต้องการใช้สมรรถภาพทางสมองเช่นความรู้ความเข้าใจความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเครื่องมือที่เหมาะสมและที่นิยมใช้กันมากที่สุดคือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

พจนีย์ ศรีศรี (2546 : 36) สรุปไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงความรู้ความสามารถส่วนบุคคลในการพยายามเข้าถึงความรู้ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทั่วไป

Eysenck. *et.al* (1972 ; อ้างอิงมาจาก มาชะ ทิพย์ศิริ. 2547 : 45) ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าหมายถึงขนาดความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำด้านความสามารถทางร่างกายและสมอง

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึงคุณลักษณะความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอนและเป็นผลให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ซึ่งสามารถตรวจสอบได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 59-66) ได้กล่าวถึงการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบขั้นแรกสุดจะต้องทำการวิเคราะห์ว่าเนื้อหาหรือหัวข้อที่จะสร้างข้อสอบวัดนั้นมีจุดประสงค์ของการสอนหรือจุดประสงค์การเรียนรู้อะไรบ้างทำการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาว่ามีโครงสร้างอย่างไร จัดเขียนหัวข้อใหญ่ หัวข้อย่อยทุกหัวข้อพิจารณาความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา นั้น จากนั้นก็จัดทำตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือที่เรียกว่าตารางวิเคราะห์หลักสูตรตารางนี้มี 2 มิติคือด้านเนื้อหากับด้านสมรรถภาพที่ต้องการวัดและพิจารณาว่าจะออกข้อสอบทั้งหมดกี่ข้อเขียนจำนวนข้อลงในช่องรวมช่องสุดท้ายจากนั้นพิจารณาว่าหัวข้อเรื่องใดสำคัญมากน้อย

เขียนลำดับความสำคัญลงไปแล้วกำหนดจำนวนข้อที่จะวัดในแต่ละข้อซึ่งขึ้นอยู่กับเรื่องนั้น ต้องการให้เกิดสมรรถภาพด้านใดมากน้อยกว่ากัน

2. กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบทำการพิจารณาและตัดสินใจว่าจะใช้ข้อคำถามรูปแบบใดศึกษาวิธีเขียนข้อสอบหลักการเขียนข้อคำถามศึกษาวิธีเขียนข้อสอบสมรรถภาพต่าง ๆ ศึกษาเทคโนโลยีในการเขียนข้อสอบเพื่อนำมาใช้เป็นหลักในการเขียนข้อสอบ

3. เขียนข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบใช้ตารางกำหนดลักษณะของข้อสอบที่จัดทำไว้ในขั้นที่ 1 เป็นกรอบซึ่งทำให้สามารถออกข้อสอบวัดได้ครอบคลุมทุกหัวข้อเนื้อหาและทุกสมรรถภาพส่วนรูปแบบและเทคนิคในการเขียนข้อสอบยึดตามที่ศึกษาในขั้นที่ 2

4. ตรวจสอบข้อสอบนำข้อสอบที่ได้เขียนไว้ในขั้นที่ 3 มาพิจารณาทบทวนอีกครั้ง หนึ่งโดยพิจารณาถึงความถูกต้องตามหลักวิชาพิจารณาว่าแต่ละข้อวัดในเนื้อหาและสมรรถภาพ ตามตารางกำหนดลักษณะข้อสอบหรือไม่ ภาษาที่ใช้เขียนมีความเข้าใจง่ายเหมาะสมดีแล้วหรือไม่ ตัวถูกตัวลวงเหมาะสมเข้าหลักเกณฑ์หรือไม่ หลังการพิจารณาทบทวนเองแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญวัดผลและด้านเนื้อหาสาระพิจารณาข้อบกพร่องและนำเอาข้อวิจารณ์เหล่านั้นมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

5. พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลองนำข้อสอบทั้งหมดมาพิมพ์เป็นแบบทดสอบ โดยจัดพิมพ์คำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีทำแบบทดสอบไว้ที่ปกของแบบทดสอบอย่างละเอียด และชัดเจนการจัดพิมพ์วางรูปแบบให้เหมาะสม

6. ทดลองใช้ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุงนำแบบทดสอบไปทดลองกับกลุ่มที่คล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะสอบจริงซึ่งได้เรียนในวิชาหรือเนื้อหาที่จะสอบแล้วนำผลการสอบมาตรวจให้คะแนนทำการวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกค่าความยากของข้อสอบแต่ละข้อโดยใช้วิธีการวิเคราะห์คุณภาพคัดเลือกเอาข้อที่มีคุณภาพเข้าเกณฑ์ตามจำนวนที่ต้องการถ้าข้อที่เข้าเกณฑ์ จำนวนมากกว่าที่ต้องการก็ตัดข้อที่มีเนื้อหามากกว่าที่ต้องการซึ่งเป็นข้อที่มีอำนาจจำแนกต่ำสุดออก ตามลำดับนำเอาผลการสอบที่คิดเฉพาะข้อสอบที่เข้าเกณฑ์เหล่านั้นมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น

7. พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริงนำข้อสอบที่มีอำนาจจำแนกและระดับความยากเข้าเกณฑ์ ตามจำนวนที่ต้องการในขั้นที่ 6 มาพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับที่จะใช้จริงซึ่งจะต้องมีคำชี้แจงวิธีทำด้วยและในการพิมพ์นอกจากใช้รูปแบบที่เหมาะสมแล้วควรคำนึงถึงความประณีตถูกต้องซึ่งจะต้องตรวจทานให้ดี

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่าการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นควรสร้างตามลำดับขั้นตอนเริ่มจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบที่กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีการเขียนข้อสอบเขียนข้อสอบตรวจทานข้อสอบพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลองทดลองใช้วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุงและพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง

4. คุณลักษณะของแบบทดสอบที่ดี

วนิดา เดชตานนท์ (2540 : 26-28) กล่าวถึงแบบทดสอบที่ดีนั้นมีไว้จะทำหน้าที่ประเมินผลอย่างเฉียวแต่จะทำหน้าที่ส่งเสริมการเรียนรู้อีกด้วยดังนั้นการสร้างจะต้องยึดหลักลักษณะของแบบทดสอบที่ดี 10 ประการคือ

1. มีความเที่ยงตรงหมายถึงความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถวัดได้ในเรื่องที่ต้องการจะวัดหรือคะแนนจากแบบทดสอบนั้นให้ความหมายตรงตามที่ต้องการซึ่งความเที่ยงตรง ของแบบทดสอบแบ่งได้ 4 ชนิดคือ

1.1 ความเที่ยงตรงตามเนื้อหาหมายถึงแบบทดสอบนั้นมีคำถามสอดคล้องและครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่ระบุไว้ในหลักสูตรและได้สัดส่วนที่ถูกต้องตรงตามความจริงซึ่งสามารถ ตรวจสอบได้ จากการนำไปเปรียบเทียบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรที่ทำไว้ในด้านเนื้อหาวิชาถ้าพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมคือดูจากส่วนที่เป็นสถานการณ์และเกณฑ์

1.2 ความเที่ยงตรงตามโครงสร้างหมายถึงความสามารถของแบบทดสอบที่จะวัดพฤติกรรมทางสมองหรือพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ได้ตรงตามที่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรซึ่งสามารถตรวจสอบได้ จากการนำไปเปรียบเทียบกับตารางวิเคราะห์หลักสูตรที่ทำไว้ในด้านพฤติกรรมถ้าพิจารณาจากจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมคือดูจากส่วนที่เป็นพฤติกรรมและเกณฑ์

1.3 ความเที่ยงตรงตามสภาพหมายถึงความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถเข้าใจให้ผู้เรียน ตอบสนองออกมาตรงตามสภาพความเป็นจริงของเขาซึ่งดูได้จากกรณีสังเกตหรือการสอบภาคปฏิบัติเกณฑ์ที่ใช้เทียบก็คือสภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของนักเรียน

1.4 ความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ หมายถึงความสามารถของแบบทดสอบที่สามารถพยากรณ์ผลการเรียนในอนาคตของผู้เรียน ได้อย่างถูกต้องตามความจริงเกณฑ์ที่ใช้เทียบก็คือสภาพความสำเร็จในอนาคตของผู้เรียน

2. ความเชื่อมั่นได้ หมายถึงแบบทดสอบนั้นสามารถให้ผลการวัดที่ไม่กลับไปกลับมาว่าจะนำไปวัดกี่ครั้งกับผู้เรียน กลุ่มเดิมก็ตามเช่นเด็กเก่งได้คะแนนมากเด็กอ่อนได้

คะแนนน้อย ถ้าทำการสอบอีกครั้งโดยใช้ข้อสอบชุดเดิมกับกลุ่มเดิมเด็กเก่งก็ยังเก่งอยู่และเด็กอ่อนก็ยังอ่อนอยู่เหมือนเดิมแสดงว่าแบบทดสอบนั้นมีความเชื่อมั่นสูงการสร้างแบบทดสอบให้มีความเชื่อมั่นก็คือข้อคำถามของแบบทดสอบจะต้องถามพฤติกรรมในระดับสูงไม่ควรถามแต่ความจำและมีจำนวนข้อมากพอที่จะครอบคลุมเนื้อหาในวิชานั้น ๆ

3. มีความยุติธรรมหมายถึงข้อคำถามในแบบทดสอบนั้นต้องไม่แนะนำทางให้นักเรียนเดาคำตอบได้ถูก ไม่ลำเอียงต่อเด็กกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง โดยเฉพาะการที่ข้อสอบจะให้ความเสมอภาคเช่นนี้ได้ ก็ต้องอาศัยการสร้างข้อสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรนั่นเอง

4. ตามหลักหมายถึงแบบทดสอบที่มีคำถามวัดพฤติกรรมหลายด้าน ไม่นั้นเฉพาะด้านความจำเพียงด้านเดียวควรใช้คำถามที่ให้นักเรียนได้ใช้สติปัญญาในการคิดหาคำตอบให้มากกว่าการจำนั้นคือควรถามความเข้าใจการนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์และการประเมินค่า

5. มีความยากง่ายพอเหมาะหมายถึงข้อสอบแต่ละข้อควรมีคนตอบถูกและผิดอย่างละครึ่งของจำนวนคนที่เข้าสอบข้อสอบที่ง่ายคือจำนวนคนตอบถูกมากและข้อสอบที่ยากเกินไปคือ มีจำนวนคนตอบถูกน้อยซึ่งจัดได้ว่าไม่มีประโยชน์ อะไรเพราะไม่สามารถจำแนกผู้เรียนได้ว่าใครเก่ง-อ่อนกว่ากัน

6. มีอำนาจจำแนกหมายถึงแบบทดสอบนั้นสามารถแยกนักเรียนออกเป็นประเภทๆ ได้ทุกชั้นทุกระดับตั้งแต่อ่อนสุดถึงเก่งสุดคือถ้าแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มโดยที่กลุ่มหนึ่งคะแนนมากอีกกลุ่มหนึ่งได้คะแนนน้อยถ้ากลุ่มได้คะแนนมากตอบถูกมากกว่ากลุ่มที่ได้น้อยในแต่ละข้อแสดงว่าข้อสอบนั้นๆ มีอำนาจจำแนกดีแต่ถ้าหากแต่ละกลุ่มได้คะแนนมากตอบได้คะแนนได้ถูกพอ ๆ กับกลุ่มได้คะแนนน้อยก็แสดงว่าข้อสอบนั้น ๆ ไม่มีอำนาจจำแนก

7. ความเป็นปรนัยความเป็นปรนัยของแบบทดสอบหมายถึงคุณสมบัติของแบบ ทดสอบ 3 ประการคือ

7.1 มีความชัดเจนในตัวคำถาม

7.2 มีความชัดเจนในวิธีการตรวจให้คะแนนทำให้ผู้ตรวจไม่ว่าใครก็ตามตรวจแล้ว คะแนนตรงกัน

7.3 มีความชัดเจนในการแปลความหมายของคะแนนคือคะแนนที่บอกสถานภาพ ของผู้เรียน ให้ตรงกัน

8. ต้องช่วยหมายถึงแบบทดสอบนั้นจะต้องมีลักษณะทำท้ายชวนให้คิดค้นหา คำตอบเช่นการเรียงลำดับคำถามจากข้อง่ายไปหาข้อยากการใช้รูปภาพประกอบคำถามหรือเป็น

ข้อสอบที่มีลักษณะช่วยเป็นเยี่ยงอย่างที่ดีให้กับผู้สอบ โดยไม่ถามสิ่งที่เป็นตัวอย่างที่ไม่เหมาะสมไม่ควรปฏิบัติ

9. จำเพาะเจาะจงหมายถึงมีความชัดเจนในคำถามไม่ถามหลายแง่หลายมุมหรือใช้คำคลุมเครือซึ่งจะทำให้นักเรียนงงได้ คำถามที่จำเพาะเจาะจงคือทุกคนที่อ่านแล้วต้องเข้าใจคำถามตรงกัน

10. ประสิทธิภาพหมายถึงแบบทดสอบนั้นสามารถวัดความรู้ได้มากที่สุดในเวลาที่กำหนดให้สอบและการตรวจให้คะแนนทำได้รวดเร็วถูกต้องสะดวกในการคุมสอบและดำเนินการสอบต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการจัดทำแบบทดสอบน้อยพิมพ์ได้ชัดเจนอ่านง่ายและถูกต้องเป็นต้น

สรุปได้ว่าแบบทดสอบที่ดีควรมีความเที่ยงตรงยุติธรรมมีความเชื่อมั่น ได้ถามถึงมีความยากง่ายพอเหมาะมีอำนาจจำแนกมีความเป็นปรนัยต้องช่วยจำเพาะเจาะจงและมีประสิทธิภาพ

ความพึงพอใจ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้นผู้เรียนจะต้องเข้าใจความหมายของความพึงพอใจรูปแบบหรือวิธีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และลักษณะของความพึงพอใจในการเรียนซึ่งมีหลายรูปแบบเช่นพึงพอใจในตัวผู้สอนพึงพอใจสื่อหรือนวัตกรรมพึงพอใจเทคนิควิธีการสอนเป็นต้น

1. ความหมายของความพึงพอใจ (Satisfaction)

ความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นคำที่มีความหมายที่หลากหลาย ดังต่อไปนี้

ศุภศิริ โสมาเกต (2544 : 49) สรุปความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด หรือเจตคติของบุคคล ที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติกิจกรรมในเชิงบวก ดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้สึกชอบใจ พอใจของนักเรียนในการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ จนบรรลุผลสำเร็จ

อุบลรัตน์ เจาะจิตต์ (2542 : 24) สรุปความหมายของความพึงพอใจ หมายถึง แรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการพื้นฐาน (Basic Needs) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

อานนท์ กระบอกโท (2543 : 33) สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการทำงานนั้น เช่น ความรู้สึกรัก ชอบ

ภูมิใจสุขใจ และยินดี ผู้ที่มีความพึงพอใจในการทำงานจะมีความเสียสละอุทิศแรงกายแรงใจและสติปัญญาให้แก่งานอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งนั้น ๆ ในทางบวกและทางลบ ซึ่งเป็นความรู้สึกที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเสริมสร้างความพึงพอใจ

2.1 ทฤษฎี ERG (ERG Theory) ของ Alderfer. (1972 : 183-188) ความเชื่อที่ว่าความต้องการมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ เช่นเดียวกับ Maslow (1970 : 170) แต่แนวคิดของ Alderfer. (1972) กล่าวว่า ความต้องการของมนุษย์ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

2.1.1 ความต้องการเพื่อการดำรงชีวิต (Existence Needs) เป็นความต้องการทางร่างกายและปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เพื่อให้มนุษย์อยู่รอดได้

2.1.2 ความต้องการด้านความสัมพันธ์ (Relatedness Needs) เป็นความต้องการที่จะมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ รวมทั้งความต้องการทางสังคม ความต้องการความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล รวมถึงการได้รับการยอมรับ การมีชื่อเสียง การได้รับการยกย่อง

2.1.3 ความต้องการเติบโต (Growth Needs) เป็นความต้องการทั้งของบุคคลในการพัฒนาตนเอง ให้เกิดความก้าวหน้าในวิชาชีพ ความภาคภูมิใจในตนเอง การตระหนักรู้คุณค่าในตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองตามศักยภาพสูงสุด

Alderfer. (1972 : 189) ได้ตั้งทฤษฎีนี้โดยมีแนวคิดพื้นฐาน ดังนี้

1. มนุษย์อาจมีความต้องการหลาย ๆ อย่าง เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันโดยไม่จำเป็นว่าความต้องการเบื้องต้นจะต้องได้รับการตอบสนองก่อนจึงจะเกิดความต้องการเบื้องต้นสูง

2. ความต้องการระดับต่ำของบุคคลยิ่งได้รับการตอบสนองมากเท่าใด บุคคลก็จะมีความต้องการระดับสูงมากยิ่งขึ้น

3. ความต้องการยิ่งได้รับการตอบสนองน้อยเท่าใด บุคคลก็มีความต้องการแต่ละประเภทเพิ่มมากขึ้น

4. ความต้องการระดับสูงยังได้รับการตอบสนองน้อยเท่าใด แต่บุคคลก็จะมีความต้องการในระดับต่ำมากขึ้นเท่านั้น

2.2 ทฤษฎีการจูงใจของ Mc Clelland (1973 :143) เชื่อว่า ความต้องการเป็นการเรียนรู้จากการมีประสบการณ์ และมีอิทธิพลต่อการรับรู้สถานการณ์และแรงจูงใจสู่เป้าหมายโดยแบ่งความต้องการออกเป็น 3 ประเภท

2.2.1 ความต้องการสัมฤทธิ์ผล (Needs for Achievement) เป็นพฤติกรรมที่กระทำการใด ๆ ให้เป็นผลสำเร็จ เป็นแรงขับที่นำไปสู่ความสำเร็จ

2.2.2 ความต้องการสัมพันธ์ (Needs for Affiliation) เป็นความปรารถนาที่จะสร้างมิตรภาพและมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น

2.2.3 ความต้องการอำนาจ (Needs for Power) เป็นความต้องการควบคุมผู้อื่นมีอิทธิพลต่อผู้อื่นในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่สำคัญที่กระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือที่ต้องปฏิบัติให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ ครูผู้สอนจึงต้องคำนึงถึงความพึงพอใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน มีแนวคิดพื้นฐานที่ต่างกัน ดังนี้ (ศุภศิริ โสมาเกตุ. 2544 : 53 ; อ้างถึงใน สมยศ นาวิกาน. 2521 : 115 – 119)

จึงสรุปได้ว่า ความพึงพอใจในการเรียนของผู้เรียนเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีการ เรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงของครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ตอบสนองความต้องการ เกิดแรงจูงใจ เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงความพึงพอใจ ซึ่งเมื่อผู้เรียนเกิดความพึงพอใจ จะเกิดผลที่ดีต่อการเรียน ผู้เรียนมีความสุขต่อบรรยากาศการเรียนรู้ นั้น ๆ

บริบทของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านดงหลวงตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของบ้านดงหลวง หมู่ที่ 4 ตำบลดงหลวง อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร เขตการปกครองของเทศบาลตำบลดงหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับก่อนประถมศึกษาและระดับประถมศึกษา

สภาพทั่วไป

โรงเรียนบ้านดงหลวงเป็นโรงเรียนที่มีปริมาณ จัดเป็นโรงเรียนขนาดกลาง ปีการศึกษา 2556 มีจำนวนครู 11คน นักการภารโรง 1 คน จำนวนนักเรียน 262 คน มีอาคารเรียน 3 หลัง บ้านพักครูแบบเดี่ยว 3 หลัง บ้านพักครูเรือนแถว 8 หน่วย จำนวน 1 หลัง ส้วม 3 หลัง เรือนเพาะชำ 1 หลัง มีเนื้อที่ 9 ไร่ 2 งาน 48 ตารางวาด้านการพัฒนาการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น ทางโรงเรียนได้กำหนดเป้าหมายในเชิงรุก เพื่อให้สอดคล้องตามนโยบายของ

ทางราชการ กล่าวคือ เสริมสร้างความรู้ความสามารถของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและประหยัด นำแนวความคิดเศรษฐกิจพอเพียงและเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ให้เกิดคุณค่า ยอมรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถนำมาประยุกต์ได้อย่างเหมาะสมในการพัฒนาคน พัฒนางาน พัฒนาลิ่งแวดล้อม

โรงเรียนบ้านดงหลวง ได้พัฒนาด้านคุณภาพ กายภาพและได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบและหน่วยงานข้างเคียงของรัฐและเอกชน รวมทั้งชุมชนในที่ตั้งของโรงเรียน ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวมีลักษณะการค่อยเป็นค่อยไป

สภาพปัจจุบันปัญหาของโรงเรียน คือ ประชากรในเขตบริการของโรงเรียนมีความแตกต่างกันในเรื่องฐานะ เผ่าพันธุ์ ประชากรส่วนใหญ่คือไทโส้ รายได้ของผู้ปกครองค่อนข้างต่ำ สภาพความไม่พร้อมของนักเรียนและสภาพแวดล้อม เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้เด็กไม่พร้อมที่จะเรียนได้ปกติ อัตราการขาดเรียนยังมีอยู่ ไม่ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกปัญหาหนึ่งที่พบคือ นักเรียนยังใช้ภาษาท้องถิ่นคือภาษาโซ่

ข้อมูลนักเรียน

จำนวนนักเรียน โรงเรียนบ้านดงหลวง ปีการศึกษา 2556 แยกตามห้องตามเพศ ดัง ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนบ้านดงหลวง ปีการศึกษา 2556

ชั้น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
1. อนุบาลปีที่ 1	18	15	33
2. อนุบาลปีที่ 2	19	19	38
3. ประถมศึกษาปีที่ 1	22	16	38
4. ประถมศึกษาปีที่ 2	12	19	31
5. อนุบาลปีที่ 1	18	15	33
6. อนุบาลปีที่ 2	19	19	38
7. ประถมศึกษาปีที่ 1	22	16	38
8. ประถมศึกษาปีที่ 2	12	19	31
9. ประถมศึกษาปีที่ 3	17	15	32

ชั้น	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
10. ประถมศึกษาปีที่ 4	23	24	45
11. ประถมศึกษาปีที่ 5	9	6	15
12. ประถมศึกษาปีที่ 6	15	15	30
รวมทั้งหมด	134	128	262

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศไทย

ชูวัฒน์ ไชยมิ่ง (2547 : 103-120) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ โรงเรียนบ้านพุทิตลาดอำเภอคอนสารจังหวัดชัยภูมิที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 16 คนรูปแบบการวิจัยเป็นรูปแบบวิจัยในชั้นผลการวิจัยพบว่า ด้านพุทธิพิสัย นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 51.13 คิดเป็นร้อยละ 85.22 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนนและมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 100 ด้านจิตพิสัยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 85.83 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนนและมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 100 ด้านจิตพิสัยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 91.25 คิดเป็นร้อยละ 91.25 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนนและมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 100 ด้านความพึงพอใจนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.73

เสกสรร กนกพรพรรณ (2547 : 58-61) ได้วิจัยผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้ผลการวิจัยพบว่า 1. ด้านพุทธิพิสัยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 32.72 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 91.66 2. ด้านจิตพิสัยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 17.79 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 100 3. ด้านทักษะพิสัยนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 34.33 จาก

คะแนนเต็ม 40 คะแนนและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 คิดเป็นร้อยละ 100

4. ด้านความพึงพอใจนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67

วัฒนา โศตรสมบัติ (2549 : 114-115) ได้ศึกษาผลการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้โรงเรียนบ้านโนนสำราญวิทยาอำเภอชัยภูมิที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 16 คน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้มีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 30.56 จากคะแนนเต็ม 40 คะแนนและมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไปจำนวน 12 คนคิดเป็นร้อยละ 76.40 มีนักเรียนได้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนแบบร่วมมือกันเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียน

ละออ ปิ่นทอง (2549 : 85) ได้ทำการวิจัย เรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนตามรูปแบบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือกิจกรรม STAD กับวิธีการสอนตามปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนเรื่องหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยใช้วิธีตามรูปแบบการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ STAD มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ. 01

พะยอม ยูวะสุด (2550 : 92) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาวิชาห้องสมุดกับการเรียนรู้สารสนเทศ สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนถาวรบุญกุล โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนรู้และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผลการศึกษาพบว่าเอกสารประกอบการเรียนและบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.44/87.22 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ผานิตา เพิ่มพูลทรัพย์ (2551 : 52-94) ได้วิจัยผลการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิดและกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะมีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) หาดัชนีประสิทธิผล 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะการอ่าน และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านนาโปใหญ่-โคกสุวรรณ จำนวน 60 คนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 เครื่องมือที่ใช้ได้แก่แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน

20 แผนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิดและกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.86/84.35 และ 82.30/81.67 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิดและกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.5052 และ 0.4685 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้านการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แผนผังความคิดและด้วยกลุ่มร่วมมือที่ใช้แบบฝึกทักษะอยู่ในระดับมาก

พระมหาอำนาจ เกียงวัน (2552 : 106-150) ได้วิจัยการเปรียบเทียบการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องศาสนพิธีของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือภาพประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD กับการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT มีความมุ่งหมายเพื่อ

- 1) หาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องศาสนพิธีชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามเกณฑ์ 80/80
- 2) หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคารสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 60 คน จาก 2 ห้องเรียนเครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ STAD กับแบบ 4 MAT เรื่องศาสนพิธี 2) หนังสือภาพประกอบเรื่องศาสนพิธีจำนวน 7 เล่ม 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) แบบวัดจริยธรรมต่อการเรียนวิชาผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องศาสนพิธีกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสือภาพประกอบกิจกรรมกลุ่มร่วมมือแบบ STAD มีประสิทธิภาพเท่ากับ 91.18/84.89 ส่วนแผนการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.01/80.89 ตามลำดับซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องศาสนพิธีกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้หนังสือภาพประกอบกิจกรรมกลุ่ม

ร่วมมือแบบ STAD กับการจัดกิจกรรมแบบ 4 MAT มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.77 และ 0.69 ตามลำดับ

วิภาดา ลำสัน (2553 : 88) ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพืชในท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ป่าชุมชนข้าวหลาม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่องพืชในท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ป่าชุมชนข้าวหลาม มีประสิทธิภาพของกระบวนการเท่ากับ $83.99/81.60$ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.6048 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นหลังเรียน 60.48 และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เรื่อง พืชในท้องถิ่น โดยใช้แหล่งเรียนรู้ป่าชุมชนข้าวหลามอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Chen. (2005 : 875-Abstract) ได้ทำการวิจัยถึงผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือกับแรงจูงใจของนักเรียนชาวไต้หวันที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในการเรียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการฟังการอ่านและการพูด โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คนจากกลุ่มนักเรียนที่ได้เรียนภาษาอังกฤษเฉลี่ยแล้ว 6 ปีโดยคัดเลือกมาจากนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีเงินชวแบ่งกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็น 2 ห้องโดยให้มีทั้งผลการเรียนต่ำปานกลางและสูงใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ทำการวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะได้รับการทดสอบก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดแรงจูงใจและแบบทดสอบวัดความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษที่วัดทักษะการฟังอ่านและพูดกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบ ไวยากรณ์และแปลกลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติมีส่วนน้อยที่มีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษส่วนที่เหลือไม่มีแรงจูงใจในการเรียนส่วนนักเรียนที่ได้รับการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือให้ผลพอประมาณกับแรงจูงใจภายนอกคือถูกระเบียบภายนอกลักษณะเฉพาะของตนและแรงจูงใจภายในได้แก่ความรู้ความเชี่ยวชาญและการตอบสนอง โดยเฉพาะซึ่งแม้ว่าการสอน โดยกลุ่มร่วมมือจะสร้างแรงจูงใจในการเรียนแต่ก็ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับคะแนนการฟังการอ่านและการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน

Fenwick. (2005 : 2084-Abstract) ได้ศึกษาเพื่อหาประสิทธิภาพของวิธีการสอนแบบมีโครงสร้างเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มพูนการเรียนรู้เพื่อเปรียบเทียบผลกระทบของวิธีการเรียนรู้

แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักเรียนความร่วมมือและการสนับสนุนจากเพื่อนการตอบสนองในการมีส่วนร่วมในเทคนิคเหล่านี้ส่งผลให้นักเรียนแสดงความสามารถและแสวงหาสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างเพิ่มพูนการเรียนรู้และประสบความสำเร็จได้ดีเกรแฮม (Graham, 2006 : 3909-A) ได้ศึกษาวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีผลการศึกษหลายเรื่องที่แสดงว่าการใช้กลยุทธ์การเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากกว่า

Hines . (2008 : unpagged) ได้ทำการสำรวจผลการปฏิบัติงานของครูที่ใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนชาวแอฟริกันอเมริกันที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือเพื่อทำการสำรวจว่ากลยุทธ์ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือวิธีใดที่ครูนำไปใช้ในชั้นเรียนและเพื่อศึกษาว่ากลยุทธ์เหล่านั้นถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชาวแอฟริกันอเมริกันที่มีผลการเรียนต่ำได้อย่างไรการวิจัยได้รับการออกแบบมาให้ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์โดยมีกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กซึ่งได้แก่โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 4 แห่งที่ตั้งอยู่ในแถบตัวเมืองเทนเนสซีพร้อมด้วยครูผู้สอนรายวิชาสังคมศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 5 คนผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเพื่อทำการสำรวจกลยุทธ์ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบใดจากทั้งหมด 8 กลยุทธ์ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชาวแอฟริกันอเมริกันระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งนี้ครู 2 คนในจำนวน 5 คนยังได้เข้าร่วมในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบรายบุคคลอย่างเต็มใจเพื่อให้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมอีกด้วยวิธีการที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผลการวิจัยคือการวิเคราะห์ด้วยคำสถิติเชิงบรรยายการวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละในขณะที่มีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการใส่รหัสและวิเคราะห์เนื้อหาซึ่งเป็นคำตอบที่ตรงกับคำถามการวิจัยแต่ละข้อผลการวิจัยพบว่าครูมีการใช้กลยุทธ์ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือจริง ๆ ในระดับความถี่มากและกลยุทธ์เหล่านั้นก็ถูกกำหนดขอบเขตจากการนำไปใช้ในการสอนเพื่อให้เป็นต้นแบบและเป็นวิธีที่ใช้ในการดูแลนักเรียนรวมทั้งเพื่อสอนทักษะที่จำเป็นให้กับนักเรียนในการทำงานร่วมกันกลยุทธ์ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ถูกระบุว่าครูกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ได้นำไปใช้พัฒนาระดับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชาวแอฟริกันอเมริกันที่มีผลการเรียนต่ำได้อย่างประสบความสำเร็จคือเทคนิคแบบแบ่งกลุ่มผลสัมฤทธิ์ (Student Teams Achievement Division : STAD) และเทคนิคการเรียนรู้ร่วมกัน (Learning Together) นอกจากนี้ผลการวิจัยยังกล่าวถึงการขยายประสิทธิภาพของกลยุทธ์ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือใน

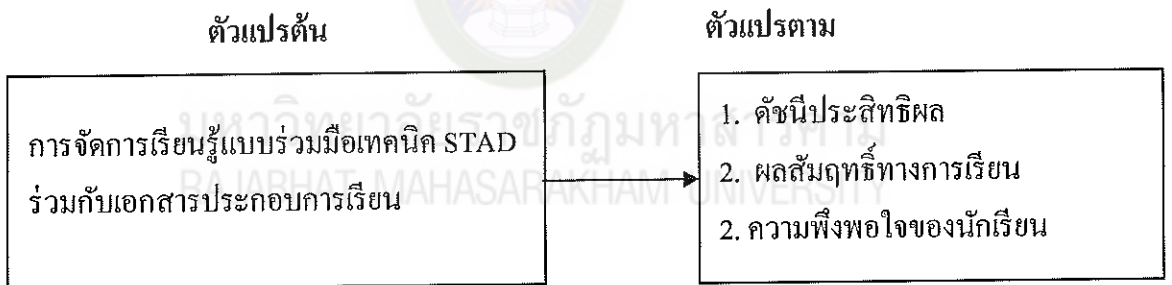
ชั้นเรียนไว้ด้วยว่ามันเป็นสิ่งสำคัญที่ครูควรรู้จักบทบาทของตนเองในการสร้างความสำเร็จให้กับนักเรียนและควรรู้ขั้นตอนในการนำกลยุทธ์ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือไปใช้ชั้นเรียนจากผลการวิจัยจึงนำมาสู่ข้อเสนอแนะคือควรมีการพัฒนาวิชาชีพสำหรับครูผู้ปฏิบัติงานด้านการสอนโดยใช้กลยุทธ์ด้านการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Queen. (2009 : unpagged) การศึกษาผลกระทบของการใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือและวิธีการสอนแบบปกติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการของนักเรียนในโรงเรียนสอนภาษาผลจากการวิจัยหลาย ๆ ครั้งพบว่าการใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถช่วยส่งเสริมทักษะการคิดขั้นสูงและทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนได้แต่ยังจำเป็นต้องศึกษาเพิ่มเติมว่าวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลกระทบอย่างไรต่อกลุ่มของผู้เรียนที่หลากหลายดังนั้นจากทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ซึ่งการวิจัยกึ่งทดลองครั้งนี้ได้นำมาใช้เพื่อทดสอบผลกระทบของเทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือและกลยุทธ์ด้านการสอนแบบปกติที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 216 คน จากโรงเรียนสอนภาษาซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของรัฐจอร์เจียกลุ่มตัวอย่างถูกจัดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มควบคุมซึ่งได้รับการสอน โดยใช้กลยุทธ์ด้านการสอนแบบปกติและกลุ่มทดลองซึ่งได้รับการสอนโดยใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือนอกจากนี้การวิจัยยังใช้ผลคะแนนก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบที่ได้รับการเทียบเคียงตามเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนภาษาจำนวน 73 ข้อมาเป็นเกณฑ์ประเมินผลกระทบของเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนทั้ง 2 วิธีที่อาจมีผลต่อนักเรียน โดยพิจารณาจากสามารถด้านการอ่านออกเขียนได้ความรู้ด้านโครงสร้างประโยคและการรู้จักคำศัพท์ผลจากการวิเคราะห์ตัวแปรแบบ ANOVA พบว่ากลุ่มที่ใช้เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลคะแนนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญมากกว่ากลุ่มที่ใช้กลยุทธ์ด้านการสอนแบบปกติแต่ในส่วนของผลการวิเคราะห์แบบกลุ่มย่อยพบว่าไม่มีผลกระทบเกิดขึ้นในกลุ่มของนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่ประสบปัญหาทางการเงินนอกจากนี้นักวิชาการยังได้ข้อเสนอแนะไว้ด้วยว่าควรให้ความสนใจเป็นพิเศษกับผลกระทบที่แตกต่างกันอันเกิดจากวิธีการและกลยุทธ์ด้านสอนที่จัดให้สำหรับนักเรียน ในกลุ่มเฉพาะรวมทั้งในส่วนท้ายซึ่งผลการวิจัยยังได้ข้อเสนอแนะที่สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในด้านบวกซึ่งเป็นผลจากการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนที่มาจากการศึกษาวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือเพื่อส่งเสริมและยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการของนักเรียนผ่านทางการอบรมบุคลากรครูเชิงกลยุทธ์ด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD สามารถช่วยให้ผู้เรียน พัฒนาระบวนการคิดสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้สอดคล้องกับความเป็นจริงผู้วิจัยคาดว่าจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค STAD น่าจะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้อีกในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับเอกสารประกอบการเรียน แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแผนภาพที่ 2

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย